

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა

2019 წლის 31 დეკემბერს

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
---------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება:

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. მომზადების საფუძველი	10
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	11
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა	13
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	18
6. სხვა შემოსავალი	19
7. სხვა საოპერაციო ხარჯები	19
8. ფული და ფულის ეკვივალენტები	19
9. გაცემული სესხები	20
10. სხვა აქტივები	23
11. გადავადებული საგადასახადო აქტივი	24
12. იჯარები	25
13. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	26
14. მიღებული სესხები	27
15. საგადასახადო ვალდებულებები	29
16. საწესდებო კაპიტალი	30
17. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტი	30
18. წინა პერიოდის რეკლასიფიკაცია	32
19. პოტენციური ვალდებულებები	32
20. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	33
21. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	34
22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა	35

მმართველობის ანგარიშგება	49
--------------------------------	----

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ (შემდგომში კომპანია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე, მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს ამის გარდა სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსატქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი **SARAS-A-720718**)

გარიგების პარტნიორი

თბილისი, საქართველო

1 ივნისი, 2020

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018*
საპროცენტო შემოსავალი		8,516,332	7,054,761
საპროცენტო ხარჯი		(4,619,381)	(4,049,160)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	5	3,896,951	3,005,601
სესხების გაუფასურების ანარიცხი	10	18,362	384,617
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხების გაუფასურების შემდეგ		3,915,313	3,390,218
სხვა შემოსავალი	6	990,972	905,090
სახელფასო ხარჯები		(1,233,446)	(1,165,239)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი		(618,839)	(196,629)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	7	(548,835)	(938,763)
წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური ინსტრუმენტებისგან		-	58,723
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ზარალი		(224,438)	(21,841)
მოგება დაბეგვრამდე		2,280,727	2,031,559
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	(394,851)	(306,990)
მთლიანი სრული შემოსავალი		1,885,876	1,724,569

* წინა პერიოდის რეკლასიფიკაცია შეგიძლიათ იხილოთ მე-18 შენიშვნაში.

ფინანსური ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2020 წლის 1 ივნისს დამტკიცებულია შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი _____ თ. რიაბუხა

ბუღალტერი _____ ლ. კურტანიძე

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018*
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	5,088,473	1,989,045
გაცემული სესხები	9	38,324,824	30,916,962
სხვა აქტივები	10	98,004	167,155
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	11	89,289	46,145
არამატერიალური აქტივები	13	79,559	96,906
აქტივების გამოყენების უფლება	12	1,358,396	-
ძირითადი საშუალებები	13	662,160	710,050
სულ აქტივები		45,700,705	33,926,263
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	14	38,962,110	30,663,474
საიჯარო ვალდებულებები	12	1,456,461	-
საგადასახადო ვალდებულებები	15	162,569	45,979
სხვა ვალდებულებები		27,737	10,858
სულ ვალდებულებები		40,608,877	30,720,311
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	16	2,569,779	2,569,779
გაუნაწილებელი მოგება		2,522,049	636,173
სულ კაპიტალი		5,091,828	3,205,952
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		45,700,705	33,926,263

* წინა პერიოდის რეკლასიფიკაცია შეგიძლიათ იხილოთ მე-18 შენიშვნაში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	250,000	(121,444)	128,556
ცვლილება სააღრიცხვო პოლიტიკაში - ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები (15% გადასახადის განაკვეთის გამოკლებით)	-	(116,952)	(116,952)
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს, სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შემდეგ	250,000	(238,396)	11,604
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	1,724,569	1,724,569
გაცემული დივიდენდები	-	(850,000)	(850,000)
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	2,319,779	-	2,319,779
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	2,569,779	636,173	3,205,952
მთლიანი სრული შემოსავალი		1,885,876	1,885,876
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	2,569,779	2,522,049	5,091,828

10-48 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	2019	2018
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:		
მოგება დაბეგვრამდე	2,280,727	2,031,559
კორექტირებები:		
სესხების გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება	(18,362)	(384,617)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	618,839	196,629
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული ზარალი	224,438	21,841
წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული	-	(58,723)
ფინანსური ინსტრუმენტებისგან		
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	(3,896,951)	(3,005,601)
	(791,309)	(1,198,912)
საოპერაციო აქტივების (ზრდა) კლება:		
გაცემული სესხები	(7,094,181)	(5,195,224)
სხვა აქტივები	71,473	201,323
საოპერაციო ვალდებულებების ზრდა (კლება):		
საგადასხადო ვალდებულებები	(9,901)	94,055
სხვა ვალდებულებები	16,879	(146,352)
საოპერაციო საქმიანობიდან გასული ფულადი სახსრები	(7,807,039)	(6,245,110)
პროცენტებამდე და მოგების გადასახადამდე		
გადახდილი მოგების გადასახადი	(311,504)	(183,038)
მიღებული პროცენტი	8,536,669	7,048,270
გადახდილი პროცენტი	(4,122,384)	(4,086,834)
საოპერაციო საქმიანობიდან გასული წმინდა ფულადი სახსრები	(3,704,258)	(3,466,712)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან:		
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(103,112)	(83,105)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	-	(6,061)
საინვესტიციო საქმიანობიდან გასული წმინდა ფულადი სახსრები	(103,112)	(89,166)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:		
მიღებული სესხები, წმინდა	7,330,471	1,412,408
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	-	2,319,779
გადახდილი დივიდენდები	-	(850,000)
საიჯარო ვალდებულებების ძირის დაფარვა	(436,900)	-
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები	6,893,571	2,882,187
ფულის და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (კლება)	3,086,201	(673,691)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	1,989,045	2,450,089
კურსთაშორისი სხვაობის გავლენა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე	13,227	212,647
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსთვის	5,088,473	1,989,045

10-48 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“ (შემდეგ - კომპანია) წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, რომელიც დაფუძნდა 2009 წლის 15 იანვარს ქუთაისში, საქართველოში, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქუთაისი, შოთა რუსთაველის გამზირი და წერეთლის ქ. 1/2. კომპანია რეგისტრირებულია ქუთაისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით 212918976.

კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობა ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ, „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ კანონის საფუძველზე.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა მიკრო და მცირე სესხების გაცემა საქართველოს ტერიტორიაზე.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა 14 და 13 სერვის ცენტრი, შესაბამისად, შემდეგ ქალაქებში: ქუთაისში, თბილისში, ფოთში, ზესტაფონში, სამტრედიაში, ზუგდიდსა და სენაკში.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მფლობელები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგი სახით:

მფლობელი	31 დეკემბერი 2019, %	31 დეკემბერი 2018, %
გელა რიაზუხა	58.550%	58.550%
შოთა გედენიძე	24.450%	24.450%
გოჩა სეზისკვერამე	17.000%	17.000%
	100.00%	100.00%

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ მე-16 შენიშვნაში.

2. მომზადების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

ფასს-ების შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. მსჯელობის საფუძველზე ხელმძღვანელობამ უნდა გამოიყენოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო შეფასებები. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაში.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომლის შესაბამისადაც არის მომზადებული აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება, მოცემულია 22-ე შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა მოგება-ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა.

კომპანია ოპერაციებს აღრიცხავს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში (ლარი), ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (ფასს), როგორც მოეთხოვება ქართული კანონმდებლობით.

კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე, იმის დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს სურვილი აქვთ, განავითარონ კომპანიის ბიზნესი საქართველოში. როგორც 21-ე შენიშვნაშია განხილული ხელმძღვანელობამ მიმოიხილა კორონა ვირუსის - COVID 19 -ის გავლენა კომპანიის ფუნქციონირებაზე და შეიმუშავა სამოქმედო გეგმა. ამ გეგმაზე დაყრდნობით, ხელმძღვანელობა მოელის გარკვეული სახის უარყოფით გავლენას საკუთარ საქმიანობაზე, მაგრამ ეს არ შეუქმნის რისკს კომპანიის ფუნქციონირებას. შესაბამისად, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება საფუძვლიანია.

ახალი სტანდარტების, ინტერპრეტაციებისა და შესწორებების მიღება:

ა) 2019 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები ან შესწორებები, რომელიც ეფექტურია 2019 წლის 1 იანვრიდან და კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჰქონდა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა, არის:

- ფასს 16 იჯარები

გავლენა, რომელიც აღნიშნულმა სტანდარტმა იქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, მოცემულია მე-17 შენიშვნაში. სხვა ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოცემულია ბასსკ-ის მიერ და ძალაში შევა მომდევნო წელს, არ არის მოსალოდნელი, რომ გავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ისინი ან არ არიან რელევანტური კომპანიის საქმიანობასთან ან კომპანიას უკვე აქვს ისეთი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც თავსებადია მათთან.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ პერიოდში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მიუღია. ისეთი სტანდარტები, რომლებიც სავარაუდოდ გავლენას მოახდენს კომპანიაზე ან რომელთა გავლენაც ამჟამად ფასდება, არის შემდეგი:

- ბასს 1 - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და ბასს 8 - სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები (შესწორება - არსებითის განმარტება);
- ფასს 3 - საწარმოთა გაერთიანება (შესწორება - ბიზნესის განმარტება);
- ფინანსური ანგარიშგების განახლებული კონცეპტუალური საფუძვლები.

ამჟამად, კომპანია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

სხვა

კომპანიას არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასსკ-ის მიერ გამოშვებული სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისთვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

კომპანია ახდენს შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვას ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასების გადასინჯვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც შეფასება იქნა გადახედული, თუ აღნიშნული ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს; ან გადასინჯვისა და მომავალ პერიოდებში, თუ გადახედვა ეხება ორივე, მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს.

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება. ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის შეფასება. ქვემოთ მოცემულია კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფებიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას კომპანია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი (ზსგ) და საიჯარო გადახდები. იჯარის ვადა განისაზღვრება, როგორც იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, იმ პერიოდებთან ერთად, რომლებზეც ვრცელდება იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მოიცავს კომპანიის საქმიანი პრაქტიკით ნაგულისხმევ გაგრძელების უფლებას), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას, ან ნებისმიერი პერიოდი, რომლებზეც ვრცელდება იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე არ გამოიყენებს ამ უფლებას. ხელმძღვანელობა საიჯარო ვადის განსაზღვრისას გადაწყვეტილებას იღებს, როდესაც საიჯარო კონტრაქტები მოიცავს განახლების არჩევანს, რომელიც განხორციელებადია მხოლოდ კომპანიის მიერ. იგი განიხილავს ყველა გარემოებას, რომელიც მას ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება. დაწყების თარიღის შემდეგ, კომპანია საიჯარო ვადას ხელახლა აფასებს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ ის გამოიყენებს (ან არ გამოიყენებს) იჯარის გაგრძელების ან იჯარის შეწყვეტის არჩევანის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც მის კონტროლს ექვემდებარება.

ხელმძღვანელობა მსჯელობით აფასებს ზსგ-ს. საბაზო განაკვეთის განსაზღვრისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს დაკვირვებად ინფორმაციას და აკორექტირებს მას მოიჯარისა და აქტივის სპეციფიკიდან გამომდინარე (უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული კორექტირება).

ჩვეულებრივ, საქართველოში იჯარის განახლების არჩევანის უფლება გამომდინარეობს საქმიანი პრაქტიკიდან და განახლების ყველა პირობა არ არის აღწერილი საიჯარო ხელშეკრულებებში. ასეთ შემთხვევებში, საიჯარო ვალდებულების საწყისი შეფასება გულისხმობს სახელშეკრულებო თანხების ტოლ გადახდებს განახლების პერიოდებისთვის და რომელიც რჩება უცვლელი იჯარის ვადის განმავლობაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

გადასახადები. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია ახორციელებს ბევრ ოპერაციას და გაანგარიშებას, რომელთათვისაც საბოლოო დაბეგვრის საკითხები განსაზღვრული არაა. შედეგად კომპანია საგადასახადო ვალდებულებებს აღიარებს სავარაუდო შეფასებების საფუძველზე, იმის შესახებ, ექნება თუ არა ადგილი დამატებით გადასახადების და პროცენტის დარიცხვას. ეს საგადასახადო ვალდებულებები აღიარდება იმის მიუხედავად, რომ კომპანია დარწმუნებულია, რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახადო დეკლარაციების დასაბუთება, კომპანია მაინც თვლის, რომ არსებობს გარკვეული პრობლემური არეები დეკლარაციებში, რომელთა ამომწურავად დასაბუთება შესაძლოა ვერ მოხერხდეს საგადასახადო შემოწმებისას. შედეგად კომპანია ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს ამასთან დაკავშირებული რისკები.

სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზის და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, კომპანია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა არააუდიტირებული წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

რისკების მართვა ფუნდამენტურია ბიზნესისათვის და სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი ელემენტია კომპანიის ოპერაციებისთვის. კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია შემდეგ ფინანსურ რისკებთან:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი:
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი;
 - სავალუტო რისკი.

ბიზნესის სხვა სექტორების მსგავსად, კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია მოცემულია აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები, საიდანაც კომპანიას წარმოექმნება რისკები არის შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ფული და ფულის ეკვივალენტები	5,088,473	1,989,045
გაცემული სესხები	38,324,824	30,916,962
სხვა ფინანსური აქტივები	95,542	82,123
მიღებული სესხები	38,962,110	30,663,474
საიჯარო ვალდებულებები	1,456,461	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	27,737	10,858

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ძირითადი მიზნები, პოლიტიკები და პროცესები

რისკების მართვის პოლიტიკის მიზანია კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირება, ანალიზი და მართვა, სათანადო რისკების ლიმიტების დაწესება, საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრა და რისკების დონისა და ლიმიტების დაცვის რეგულარული მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა ხდება რეგულარულად, საბაზრო გარემოში მიმდინარე ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების და საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინების მიზნით.

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, საბჭოს მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

კომპანიაში ხდება, როგორც გარე, ასევე შიდა რისკ-ფაქტორების გამოვლენა და მათი მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკების სრული პაკეტის იდენტიფიცირებას და მოკლევადიანი რისკების გადასაჭრელად დაგეგმილი პროცედურების სანდოობის შემოწმებას. გარდა სტანდარტული საკრედიტო და საბაზრო რისკების ანალიზისა, ხელმძღვანელობა აკონტროლებს ფინანსურ და არაფინანსურ რისკებს საოპერაციო დანაყოფებთან მუდმივი შეხვედრებითა და სხვადასხვა ექსპერტების პროფესიონალურ მოსაზრებებზე დაყრდნობით.

სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო მიზანია ამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა ქვემოთ უფრო დეტალურად არის განხილული.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მისო-ს რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, კომპანია იყენებს განსაზღვრულ საკრედიტო პოლიტიკას, რომელიც მოიცავს რისკის მართვის შემდეგ ძირითად ეტაპებს:

- საკრედიტო კომიტეტის დავალებები;
- გაცემული სესხების მონიტორინგი;
- ისეთ სესხებთან მუშაობა, რომელთა სახელშეკრულებო პირობები დაირღვა.

საკრედიტო კომიტეტი არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება კომიტეტზე წარმოდგენილი სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მინიმუმამდე დაყვანა. ის დამოუკიდებელია და წარმოადგენს მისო-ს ერთადერთ ორგანოს, რომელიც უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება/არდაფინანსების შესახებ.

კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სისწორეზე პასუხისმგებელია სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. შედეგად, კომიტეტის წევრები კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) ქულებით აფასებენ სესხის განაცხადს.

საკრედიტო რისკის შემცირება ხდება ასევე სესხის, უძრავი ქონებით, ან სხვა მატერიალურად ფასეული ნივთით უზრუნველყოფის საფუძველზე.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

მომხმარებლის კრედიტუნარიანობის ანალიზი და მისი საქმიანობის შესწავლა ამცირებს ფინანსური ზარალის რისკს. მონიტორინგს ახორციელებენ კრედიტ ოფიცრები, რომლებიც ხელმძღვანელობასთან არიან ანგარიშვალდებულნი. კომპანია არ იყენებს მონიტორინგის მკაცრად განსაზღვრულ გრაფიკს.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ კრედიტ რისკს. საკრედიტო რისკის მატარებელი ფინანსური აქტივების მაქსიმალური მოცულობა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ფული და ფულის ეკვივალენტები (ნაღდი ფულის გარდა)	2,262,379	383,128
გაცემული სესხები	38,324,824	30,916,962
სხვა ფინანსური აქტივები	95,542	82,123
	40,682,745	31,382,213

კომპანიის საკრედიტო განყოფილება აკეთებს გაცემული სესხების ვადაგადაცილების ანალიზს. გაცემული სესხების ვადაგადაცილებასა და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია, ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, მოცემულია მე-9 და 22-ე შენიშვნებში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყევებს საპროცენტო განაკვეთისა (საპროცენტო რისკი) და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის (სავალუტო რისკი) ცვლილების გამო.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოშვას ბაზარზე არსებულმა საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ, რამაც, შესაძლოა, უარყოფითად იმოქმედოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაზე. რისკი შეიძლება წარმოშვას ვალდებულებების შესრულების ვადების შეუსაბამობამ, ასევე, ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების შესაძლებლობამ.

2019 და 2018 წლების პერიოდში კომპანიის ყველა საპროცენტო განაკვეთის მატარებელ აქტივს და ვალდებულებას გააჩნია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი.

ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსურ აქტივებსა და საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსურ ვალდებულებებს 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისთვის.

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	38,324,824	30,916,962
სულ საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	(40,418,571)	(30,663,474)
	(2,093,747)	253,488

ინფორმაცია საპროცენტო შემოსავლის მომტან აქტივებსა და საპროცენტო ხარჯის წარმომშობ ვალდებულებებზე მოცემულია ლიკვიდურობის რისკის რაოდენობრივ შენიშვნებში.

კომპანია აკეთებს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ანალიზს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,241,454	2,991,472	855,547	5,088,473
გაცემული სესხები	34,864,057	3,438,762	22,005	38,324,824
სხვა ფინანსური აქტივები	15,592	36,692	43,258	95,542
	36,121,103	6,466,926	920,810	43,508,839
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	29,040,547	9,386,005	535,558	38,962,110
საიჯარო ვალდებულებები	112,223	1,344,238	-	1,456,461
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	24,110	3,627	-	27,737
	29,176,880	10,733,870	535,558	40,446,308
ღია საბალანსო პოზიცია	6,944,223	(4,266,944)	385,252	3,062,531

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები	624,577	993,288	371,180	1,989,045
გაცემული სესხები	25,586,634	5,298,453	31,875	30,916,962
სხვა ფინანსური აქტივები	16,228	36,997	28,898	82,123
	26,227,439	6,328,738	431,953	32,988,130
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	22,292,070	7,879,982	491,422	30,663,474
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	55,440	1,397	-	56,837
	22,347,510	7,881,379	491,422	30,720,311
ღია საბალანსო პოზიცია	3,879,929	(1,552,641)	(59,469)	2,267,819

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
უცხოური ვალუტის სვოპი*	(4,128,236)	3,452,814	675,422	-

* დეტალები უცხოური ვალუტის სვოპის შესახებ მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას აშშ დოლარისა და ევროსთან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე (2018: 10%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე). 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოსახულ ფულად აქტივებს და აკორექტირებს მათ კონვერტაციას პერიოდის ბოლოს 20%-ის სხვაობით უცხოურ ვალუტაში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების გადაფასების ეფექტი მნიშვნელოვან სავალუტო ნაშთებზე 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ვალუტის კურსის სენსიტიურობა	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018	
	+20%	-20%	+10%	-10%
დოლარის ეფექტი	(853,389)	853,389	190,017	(190,017)
ევროს ეფექტი	77,050	(77,050)	61,595	(61,595)
	(388,169)	388,169	251,612	(251,612)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეექმნება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როცა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადები არ ემთხვევა ერთმანეთს. ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებებისა და მათი მისაღები და გასაცემი პროცენტების შესაბამისობა არის ლიკვიდურობის მენეჯმენტის ფუნდამენტური პრინციპი. როგორც წესი ფინანსური ინსტიტუტებისთვის უჩვეულოა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადების სრული შესაბამისობა, რადგან ბიზნეს ტრანზაქციები ხშირად თავის თავში მოიცავს გაურკვეველ პირობებს. შეუსაბამო ლიკვიდურობის პოზიციამ შეიძლება გამოიწვიოს, როგორც გაზრდილი მომგებიანობა, ასევე გაზრდილი ზარალის რისკი.

კომპანია ახორციელებს ლიკვიდურობის მენეჯმენტს და უზრუნველყოფს, რომ თანხები ყოველთვის იყოს ხელმისაწვდომი და დროულად დაიფაროს ყველა მიმდინარე ფულადი ვალდებულება. ლიკვიდურობის პოლიტიკას მიმოიხილავს და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო. კომპანია ცდილობს მოახდინოს ფინანსური ვალდებულებების დივერსიფიკაცია, რომელიც მოიცავს სესხებს ბანკებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და ფიზიკური პირებისგან. აღნიშნული დივერსიფიკაცია კომპანიას ესაჭიროება იმისთვის, რათა უმტკივნეულოდ უპასუხოს ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებს.

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად კომპანია რეგულარულად აკონტროლებს სამომავლო ფულად ნაკადებს, რაც არის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესი. ლიკვიდურობის მდგომარეობას აკონტროლებს ფინანსური დეპარტამენტი. ნორმალურ საბაზრო სიტუაციაში ლიკვიდურობის მდგომარეობაზე ინფორმაცია პერიოდულად წარედგინება ხელმძღვანელობას.

ლიკვიდურობის ანალიზი წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში. ინფორმაცია დაფუძნებულია კომპანიის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციაზე.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე	1-12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ
მიღებული სესხები	944,742	30,074,320	7,943,048	38,962,110
საიჯარო ვალდებულებები	14,678	368,750	1,073,033	1,456,461
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	27,737	-	-	27,737
	987,157	30,443,070	9,016,081	40,446,308

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე	1-12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ
მიღებული სესხები	-	24,704,439	5,959,035	30,663,474
სხვა ვალდებულებები	56,837	-	-	56,837
	56,837	24,704,439	5,959,035	30,720,311

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიას გააჩნია საკმარისი ლიკვიდურობა, რომ დააკმაყოფილოს ვალდებულებები.

კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს:

- უზრუნველყოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნების უნარი, ისე რომ არ შეწყვიტოს მეწილეებისათვის სარგებლის მოტანა;
- კაპიტალთან დაკავშირებით, საქართველოს ეროვნული ბანკისა (სებ) და მსესხებლების მიერ დადგენილი მოთხოვნების დაკმაყოფილება;
- გამოიმუშაოს კომპანიის მფლობელებისთვის თანაბარზომიერი სარგებელი.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. აღნიშნულის განსახორციელებლად, შესაძლებელია კომპანიამ დააკორექტიროს მეწილეებისთვის გადასახდელი დივიდენდების თანხა, დაუბრუნოს კაპიტალი მეწილეებს, ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

კომპანია 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით აკმაყოფილებს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ, მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნას, რომლის თანახმადაც მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის საწესდებო კაპიტალში ფულადი შენატანი არ უნდა იყოს 1,000,000 ლარზე და 500,000 ლარზე ნაკლები, შესაბამისად.

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი:		
გაცემულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	7,761,050	6,330,506
სესხის გაცემის საკომისიო	93,230	82,130
ჯარიმა	662,052	642,125
	8,516,332	7,054,761
საპროცენტო ხარჯი:		
ბანკებისგან მიღებულ სესხებზე	(3,336,230)	(2,772,807)
დამფუძნებლებისგან მიღებულ სესხებზე	(966,147)	(1,147,942)
იურიდიული პირებისგან მიღებულ სესხებზე	(183,508)	(128,411)
საიჯარო ვალდებულებების ამორტიზაციიდან	(133,496)	-
	(4,619,381)	(4,049,160)
წმინდა საპროცენტო შემოსავლები	3,896,951	3,005,601

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

6. სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავალი შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2019	2018
ვალუტის ვაჭრობით მიღებული მოგება, წმინდა	641,268	584,661
ფულადი გზავნილებიდან მიღებული საკომისიო	266,163	239,857
სხვა	83,541	80,572
	990,972	905,090

7. სხვა საოპერაციო ხარჯები

სხვა საოპერაციო ხარჯები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2019	2018
საკონსულტაციო და მარკეტინგის ხარჯი*	(146,272)	(142,507)
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯი	(70,793)	(61,386)
საკანცელარიო ხარჯი	(59,701)	(59,396)
კომუნალური ხარჯი	(50,700)	(46,367)
ინკასაციის ხარჯი	(45,668)	(50,559)
კომუნიკაციის ხარჯი	(42,962)	(42,465)
დაცვის ხარჯი	(36,201)	(25,564)
წარმომადგენლობითი ხარჯები	(13,985)	(14,300)
ქონების დაზღვევა	(11,208)	(7,076)
ძირითადი საშუალებების მიმდინარე შეკეთების ხარჯები	(8,062)	(7,083)
მოკლევადიანი იჯარის ხარჯი	(5,675)	(431,179)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(57,608)	(50,881)
	(548,835)	(938,763)

*აუდიტორული მომსახურების ხარჯმა 2019 წელს შეადგინა 47,308 ლარი (2018: 41,490 ლარი).

8. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ფული სალაროში	2,826,094	1,605,917
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე	2,215,044	312,213
შეზღუდული ფული	47,335	44,149
ფული გზაში	-	26,766
	5,088,473	1,989,045

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

9. გაცემული სესხები

გაცემული სესხები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ძირი	37,934,592	30,752,906
პროცენტი	432,753	555,604
გაუფასურების ანარიცხი	(42,521)	(391,548)
	38,324,824	30,916,962

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაცემული სესხების სანაცვლოდ მიღებული ძვირფასეულობა დაგირავებულია სს „თიბისი ბანკისგან“ მიღებული სესხის სასარგებლოდ. მიღებული სესხების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-14 შენიშვნაში.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პორტფელის განაწილება გაცემული სესხების სახეობების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	მთლიანი თანხა	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	მთლიანი ECL
ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	38,301,728	(4,540)	(369)	(589)	(5,498)
არაუზრუნველყოფილი სესხები	65,617	(42)	-	(36,981)	(37,023)
	38,367,345	(4,582)	(369)	(37,570)	(42,521)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პორტფელის განაწილება გაცემული სესხების სახეობების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	მთლიანი თანხა	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	მთლიანი ECL
ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	30,882,021	(3,340)	(412)	(656)	(4,408)
ავტომობილით უზრუნველყოფილი სესხები	348,692	-	-	(348,692)	(348,692)
არაუზრუნველყოფილი სესხები	77,797	(2,574)	-	(35,874)	(38,448)
	31,308,510	(5,914)	(412)	(385,222)	(391,548)

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	35,920,332	(3,826)	35,916,506	0.01%
-30 დღე ვადაგადაცილება	1,786,801	(714)	1,786,087	0.04%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	338,743	(369)	338,374	0.11%
-61-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	255,852	(589)	255,263	0.23%
	38,301,728	(5,498)	38,296,230	0.01%
არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	405	(42)	363	10.37%
-30 დღე ვადაგადაცილება	-	-	-	0.00%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	-	-	-	0.00%
-61-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	65,212	(36,981)	28,231	56.71%
	65,617	(37,023)	28,594	56.42%

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

9. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ოქროთი უზრუნველყოფილი სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	28,760,216	(2,865)	28,757,351	0.01%
-30 დღე ვადაგადაცილება	1,315,487	(476)	1,315,011	0.04%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	446,004	(412)	445,592	0.09%
-61-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	360,314	(655)	359,659	0.18%
	30,882,021	(4,408)	30,877,613	0.01%
ავტომობილით უზრუნველყოფილი სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
-61-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	348,692	(348,692)	-	100.00%
	348,692	(348,692)	-	100.00%
არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხები	მთლიანი თანხა	ECL	წმინდა თანხა	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	21,767	(2,574)	19,193	11.83%
-61-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	56,030	(35,874)	20,156	64.03%
	77,797	(38,448)	39,349	49.42%

გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1 12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
1 იანვარი 2019	5,914	412	385,222	391,548
ახალი გაცემული სესხები	210,861	-	-	210,861
გადატანა პირველ ეტაპზე	5,204	(2,363)	(2,841)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(60,211)	60,211	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(45,882)	45,882	-
დაფარული სესხები	(2,026)	(61)	(31)	(2,118)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(349,296)	(349,296)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	18,631	18,631
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	(155,160)	(11,948)	(59,997)	(227,105)
31 დეკემბერი 2019	4,582	369	37,570	42,521

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

9. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ბასს 39-ის მიხედვით	-	-	-	605,717
ცვლილებები გამოწვეული ფასს 9-ის იმპლემენტაციით	-	-	-	137,590
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	203,183	24,395	515,729	743,307
ახალი გაცემული სესხები	210,861	-	-	210,861
გადატანა პირველ ეტაპზე	24,428	(15,437)	(8,991)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(370,870)	370,870	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(339,669)	339,669	-
დაფარული სესხები	(235,340)	(30,834)	(108,691)	(374,865)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(22,432)	(22,432)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	55,290	55,290
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	173,652	(8,913)	(385,352)	(220,613)
31 დეკემბერი 2018	5,914	412	385,222	391,548

გაცემული სესხების მთლიან თანხებში ცვლილება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
1 იანვარი 2019	30,348,529	306,299	304,990	30,959,818
ახალი გაცემული სესხები	76,676,694	-	-	76,676,694
გადატანა პირველ ეტაპზე	3,225,329	(2,353,796)	(871,533)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(5,411,536)	5,411,536	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	(190,190)	(2,085,484)	2,275,674	-
დაფარული სესხები	(67,251,918)	(942,600)	(1,391,285)	(69,585,803)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(10,473)	(10,473)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	18,631	18,631
საკუროს სხვაობით გამოწვეული ცვლილება	310,224	2,787	(4,533)	308,478
31 დეკემბერი 2019	37,707,132	338,742	321,471	38,367,345

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარი)

9. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გაცემული სესხების მთლიან თანხებში ცვლილება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ბასს 39-ის მიხედვით	-	-	-	25,968,898
ცვლილებები გამოწვეული ფასს 9-ის იმპლემენტაციით	-	-	-	-
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	24,752,832	358,094	857,972	25,968,898
ახალი გაცემული სესხები	42,863,671	-	-	42,863,671
გადატანა პირველ ეტაპზე	3,181,207	(2,123,926)	(1,057,281)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(5,009,350)	5,009,350	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(2,430,613)	2,430,613	-
დაფარული სესხები	(35,696,713)	(509,199)	(1,954,488)	(38,160,400)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(20,728)	(20,728)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	55,290	55,290
საკურსო სხვაობით გამოწვეული ცვლილება	256,882	2,593	(6,388)	253,087
31 დეკემბერი 2018	30,348,529	306,299	304,990	30,959,818

ძირითადი ფაქტორები, რომელსაც კომპანია ითვალისწინებს გაცემული სესხების გაუფასურებაში არის მათი ვადაგადაცილების სტატუსი, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა და უზრუნველყოფილი აქტივის საიმედოობა, არსებობის შემთხვევაში. გაცემული სესხების გაუფასურების პოლიტიკის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია 22-ე შენიშვნაში.

გაცემული სესხების სავალუტო ანალიზი მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

10. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
მოთხოვნები ფულადი გზავნილებიდან	95,542	82,123
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები – კონტრაქტები უცხოურ ვალუტაში*	-	56,036
სხვა	2,462	28,996
	98,004	167,155

*2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნია წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები.

სავალუტო რისკი წარმოიშობა, როდესაც კომპანია აფორმებს გარიგებებს უცხოურ ვალუტაში, გარდა მისი ფუნქციური ვალუტისა. როდესაც კომპანიის რისკი ითვლება მნიშვნელოვნად მისი ხაზინა შევა აშშ დოლარი/ლარის ან ევრო/ლარის სვოპ კონტრაქტში, სს თიბისი ბანკთან. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კონტრაქტები უცხოურ ვალუტაში შეადგენს 4,128,236 ლარს (220,000 ევროსა და 1,290,000 აშშ დოლარს).

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

11. გადავადებული საგადასახადო აქტივი

გადავადებული საგადასახადო აქტივი შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2019	2018
1 იანვარი	46,145	64,292
ცვლილებები გამოწვეული ფასს 9-ის იმპლემენტაციით	-	20,639
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის ცვლილებების შემდეგ	46,145	84,931
აღიარებული მოგება ან ზარალი		
საგადასახადო სარგებელი	43,144	(38,786)
31 დეკემბერი	89,289	46,145

დროებითი სხვაობები 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	აქტივები	ვალდებულებები	ნეტო	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში
	2019	2019	2019	2019
გაცემული სესხები	-	(6,378)	(6,378)	(65,110)
აქტივების გამოყენების უფლება	-	(203,759)	(203,759)	(203,759)
სხვა აქტივები	-	-	-	8,405
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	4,673	-	4,673	17,101
მიღებული სესხები	76,285	-	76,285	68,038
საიჯარო ვალდებულებები	218,469	-	218,469	218,469
საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	299,427	(210,137)	89,290	43,144
გადასახადის გადაფარვა	(210,137)	210,137	-	-
წმინდა საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	89,290	-	89,290	43,144

დროებითი სხვაობები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	აქტივები	ვალდებულებები	ნეტო	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული კაპიტალში
	2018	2018	2018	2018	2018
გაცემული სესხები	58,732	-	58,732	(52,765)	20,639
სხვა აქტივები	-	(8,405)	(8,405)	(8,405)	-
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	(12,428)	(12,428)	19,768	-
მიღებული სესხები	8,247	-	8,247	2,616	-
სხვა ვალდებულებები	-	-	-	-	-
საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	66,979	(20,833)	46,146	(38,786)	20,639
გადასახადის გადაფარვა	(20,833)	20,833	-	-	-
წმინდა საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	46,146	-	46,146	(38,786)	20,639

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

11. გადავადებული საგადასახადო აქტივები (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ხარჯი შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2019	2018
მიმდინარე გადასახადი	(437,995)	(268,204)
დროებითი სხვაობების ეფექტი	43,144	(38,786)
	<u>(394,851)</u>	<u>(306,990)</u>

რეკონსილაცია ფაქტიურ და მოსალოდნელ მოგების გადასახადებს შორის:

	2019	2018
მოგება დაბეგრამდე	2,280,727	2,031,559
მოგების გადასახადის პროცენტი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადი	(342,109)	(304,734)
მუდმივი სხვაობების წარმოქმნა და ამობრუნება	(52,742)	(2,256)
	<u>(394,851)</u>	<u>(306,990)</u>

12. იჯარები

კომპანია საქართველოს ფარგლებში ქირაობს საოფისე და სხვა ფართებს. ამ ფართების იჯარა არის ფიქსირებული იჯარის ვადის განმავლობაში და განსაზღვრულია აშშ დოლარსა და ლარში.

აქტივების უფლებების გამოყენება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	საოფისე ფართები	სხვა	სულ
1 იანვარი 2019	1,411,194	21,743	1,432,937
შემოსვლა	375,949	-	375,949
ამორტიზაცია	(445,774)	(4,716)	(450,490)
31 დეკემბერი 2019	1,341,369	17,027	1,358,396

საიჯარო ვალდებულებები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	საოფისე ფართები	სხვა	სულ
1 იანვარი 2019	1,411,194	21,743	1,432,937
შემოსვლა	375,949	-	375,949
საპროცენტო ხარჯი	131,016	2,480	133,496
საიჯარო გადასახდელები	(564,182)	(6,214)	(570,396)
საკურსო სხვაობა	84,475	-	84,475
31 დეკემბერი 2019	1,438,452	18,009	1,456,461

საიჯარო ვალდებულებების ლიკვიდურობის ანალიზი შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	3 თვემდე	3 დან 12 თვემდე	1 დან 2 წლამდე	2 დან 5 წლამდე	სულ
საიჯარო ვალდებულებები	116,642	266,786	330,317	742,716	1,456,461

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

13. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ისტორიული ღირებულება	მიწა და შენობები	კომპიუტერული აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	ავიჯი და ოფისის აღჭურვილობა	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	სხვა	სულ ძირითადი საშუალებები	არამატერიალური აქტივები
31 დეკემბერი 2017	465,089	236,125	51,040	114,059	224,542	232,507	1,323,362	167,592
მატება	-	31,574	16,618	5,758	10,790	29,918	94,658	6,061
კლება	-	-	(24,243)	-	-	-	(24,243)	-
31 დეკემბერი 2018	465,089	267,699	43,415	119,817	235,332	262,425	1,393,777	173,653
მატება	-	31,571	10,732	3,030	25,562	37,350	108,245	-
კლება	-	-	(15,400)	-	-	-	(15,400)	-
31 დეკემბერი 2018	465,089	299,270	38,747	122,847	260,894	299,775	1,486,622	173,653
ცვლილება								
31 დეკემბერი 2017	(89,687)	(128,349)	(18,362)	(42,567)	(83,458)	(154,272)	(516,695)	(59,840)
მატება	(22,153)	(44,921)	(11,461)	(27,008)	(40,846)	(33,333)	(179,722)	(16,907)
კლება	-	-	12,690	-	-	-	12,690	-
31 დეკემბერი 2018	(111,840)	(173,270)	(17,133)	(69,575)	(124,304)	(187,605)	(683,727)	(76,747)
მატება	(22,153)	(21,642)	(10,234)	(25,748)	(36,296)	(34,929)	(151,002)	(17,347)
კლება	-	-	10,267	-	-	-	10,267	-
31 დეკემბერი 2019	(133,993)	(194,912)	(17,100)	(95,323)	(160,600)	(222,534)	(824,462)	(94,094)
წმინდა საბალანსო ღირებულება								
31 დეკემბერი 2018	353,249	94,429	26,282	50,242	111,028	74,820	710,050	96,906
31 დეკემბერი 2019	331,096	81,561	44,444	27,524	100,294	77,241	662,160	79,559

კომპანიის უძრავი ქონება ნარჩენი ღირებულებით 331,096 ლარი და 353,249 ლარი, არის ჩადებული უზრუნველყოფაში საქართველოს ბანკის სასესხო ვალდებულებებში 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად.

ძირითადი საშუალებების ისტორიული ღირებულება, რომლებსაც კომპანია იყენებს საოპერაციო საქმიანობაში, მაგრამ არის სრულად გაცვეთილი, შეადგენს 367,614 ლარს (2018: 274,486 ლარი).

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

14. მიღებული სესხები

მიღებული სესხები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ფინანსური ინსტიტუტები	26,274,946	20,081,847
დამფუძნებლები	10,936,812	9,265,040
სხვა დაკავშირებული მხარეები	1,637,048	1,067,151
სხვა იურიდიული პირები	113,304	249,436
	38,962,110	30,663,474

მიღებული სესხები გამსესხებლების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	საწყისი თარიღი	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი (%)	ვალუტა	ექვივალენტი ლარში
ფინანსური ინსტიტუტებისგან:					
	15 სექტემბერი 2014 - 7 ივნისი 2017	10 აპრილი 2020 - 9 აპრილი 2021	14.25	ლარი	25,433,431
	23 აპრილი 2019	8 იანვარი 2020	12	ლარი	705,677
	13 აპრილი 2017	13 აპრილი 2021	11.8	ლარი	135,838
იურიდიული პირებისგან:					
	5 ნოემბერი 2019	6 მაისი 2020 - 4 ნოემბერი 2020	3-6	აშშ დოლარი	113,304
	28 სექტემბერი 2017 - 31 დეკემბერი 2019	29 სექტემბერი 2019 - 31 დეკემბერი 2021	14	ლარი	1,309,545
	3 იანვარი 2018	3 იანვარი 2022	14	ლარი	181,922
	2 თებერვალი 2018	3 თებერვალი 2020	14	ლარი	145,581
ფიზიკური პირებისგან:					
დამფუძნებლები	28 იანვარი 2015 - 31 დეკემბერი 2018	3 სექტემბერი 2020 - 29 დეკემბერი 2036	7-12	აშშ დოლარი	9,272,701
დამფუძნებლები	4 აპრილი 2016 - 28 სექტემბერი 2018	4 აპრილი 2019 - 28 სექტემბერი 2021	12	ევრო	535,558
დამფუძნებლები	25 ივლისი 2017 - 12 ივნისი 2019	25 ივლისი 2020 - 14 ივნისი 2021	14	ლარი	1,128,553
					38,962,110
მათ შორის:					
ძირი					38,352,597
პროცენტი					609,513
					38,962,110

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

14. მიღებული სესხები (გაგრძელება)

მიღებული სესხები გამსესხებლების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	საწყისი თარიღი	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი (%)	ვალუტა	ექვივალენტი ლარში
ფინანსური ინსტიტუტებისგან:					
	15 სექტემბერი 2014 - 7 ივნისი 2017	7 ივნისი 2019 - 3 სექტემბერი 2019	14%	ლარი	19,503,735
	13 აპრილი 2017	13 აპრილი 2021	12%	ლარი	224,944
	30 მარტი 2018	30 მარტი 2019	11.8%	ლარი	353,168
იურიდიული პირებისგან:					
	18 ივლისი 2018 - 2 ნოემბერი 2018	18 ივლისი 2019 - 4 ნოემბერი 2018	3%-6%	აშშ დოლარი	123,156
	28 სექტემბერი 2017	30 სექტემბერი 2019	14%	ლარი	931,206
	3 იანვარი 2018	3 იანვარი 2020	14%	ლარი	70,246
	13 თებერვალი 2018	13 თებერვალი 2020	14%	ლარი	56,034
	3 იანვარი 2018	3 იანვარი 2020	14%	ლარი	81,365
	2 თებერვალი 2018	3 თებერვალი 2020	14%	ლარი	54,580
ფიზიკური პირებისგან:					
<i>დამფუძნებლები</i>	28 იანვარი 2015 - 31 დეკემბერი 2018	19 აგვისტო 2019 - 29 დეკემბერი 2036	7%-12%	აშშ დოლარი	7,750,336
<i>დამფუძნებლები</i>	4 აპრილი 2016 - 28 სექტემბერი 2018	4 აპრილი 2019 - 28 სექტემბერი 2021	12%	ევრო	491,421
<i>დამფუძნებლები</i>	25 ივნისი 2017 - 28 სექტემბერი 2018	25 ივნისი 2019 - 30 სექტემბერი 2019	14%	ლარი	1,023,283
					30,663,474
მათ შორის:					
<i>ძირი</i>					30,560,888
<i>პროცენტი</i>					102,586
					30,663,474

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

14. მიღებული სესხები (გაგრძელება)

კომპანიას გააჩნია არაფინანსური შეზღუდვები ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებულ სესხებზე. კომპანიას აქვს მუდმივი კომუნიკაცია მსესხებლებთან მიცემულ შეზღუდვებთან დაკავშირებით. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია აკმაყოფილებს ყველა მის არაფინანსურ შეზღუდვას.

მიღებულ სესხებში მომხდარი ფულადი და არაფულადი ცვლილებები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ფინანსური ინსტიტუტები	დამფუძნებლები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	სხვა პირები	სულ
31 დეკემბერი 2018	20,081,847	9,265,040	1,067,151	249,436	30,663,474
ფულადი მოძრაობა:					
მიღებული სესხები, წმინდა	6,274,040	632,285	763,000	(338,854)	7,330,471
სესხის პროცენტის დაფარვა	(3,331,070)	(475,582)	(122,656)	(59,580)	(3,988,888)
არაფულადი მოძრაობა:					
სესხის პროცენტის დარიცხვა	3,336,444	966,147	122,996	60,298	4,485,885
საკურსო სხვაობა	(86,315)	548,922	(193,443)	202,004	471,168
31 დეკემბერი 2019	26,274,946	10,936,812	1,637,048	113,304	38,962,110

მიღებულ სესხებში მომხდარი ფულადი და არაფულადი ცვლილებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ფინანსური ინსტიტუტები	დამფუძნებლები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	სხვა პირები	სულ
31 დეკემბერი 2017	14,870,128	6,969,603	5,015,470	2,154,890	29,010,091
ფულადი მოძრაობა:					
მიღებული სესხები, წმინდა	4,943,458	2,224,616	(3,933,731)	(1,821,935)	1,412,408
სესხის პროცენტის დაფარვა	(2,689,420)	(803,226)	(410,175)	(184,013)	(4,086,834)
არაფულადი მოძრაობა:					
სესხის პროცენტის დარიცხვა	2,772,807	791,767	381,752	102,834	4,049,160
საკურსო სხვაობა	184,874	82,280	13,835	(2,340)	278,649
31 დეკემბერი 2018	20,081,847	9,265,040	1,067,151	249,436	30,663,474

15. საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს გაერთიანებულ ანგარიშზე. შედეგად, კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივსა და ვალდებულებას ნეტო ღირებულებით. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საგადასახადო ვალდებულებამ შეადგინა 162,569 ლარი და 45,979 ლარი, შესაბამისად.

16. საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

მეწილეები	%	31 დეკემბერი, 2019 და 2018 წლები
გელა რიაზუხა	58.55%	1,504,606
შოთა გედენიძე	24.45%	628,311
გოჩა სეზისკვერაძე	17.00%	436,862
	100.00%	2,569,779

2019 წლის პერიოდში საწესდებო კაპიტალში ცვლილება არ განხორციელებულა (2018: კაპიტალი შეივსო 2,319,779 ლარით).

2019 წლის პერიოდში კომპანიას არ გაუნაწილებია დივიდენდი (2018: დივიდენდი განაწილდა 850,000 ლარის ოდენობით). დივიდენდი განაწილდა წინა წლების გაუნაწილებელი მოგებიდან.

17. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტი

კომპანია იყენებს ფასს 16-ს 2019 წლის 1 იანვრის თარიღით. კომპანიამ არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის გამო. შესაბამისად, შესადარისი პერიოდის ფინანსური ანგარიშგება არ არის გადაანგარიშებული. აღნიშნული სახით მოცემულ სტანდარტზე გადასვლა გულისხმობს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტის აღიარებას სტანდარტის პირველადი გამოყენებისას (2019 წლის 1 იანვარი) კაპიტალის საწყის ნაშთში. ამ ცვლილების ეფექტი, მოცემულია ქვემოთ.

ფასს 16 ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, რომელმაც ჩაანაცვლა ბასს 17 – „იჯარა“ და ფასიკ 4 – „როგორ განვსაზღვროთ შეიცავს თუ არა კომპონენტი იჯარას“. ფასს 16-ის შესაბამისად მიღებული იჯარა აღიარდება, როგორც აქტივი და ვალდებულება. ფასს 16 ითვალისწინებს გამარტივებულ მიდგომას იმ საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის, რომელთა ვადა 12 თვეზე ნაკლებია ან რომელიც უკავშირდება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივის იჯარას. გაცემული საიჯარო ხელშეკრულებების აღრიცხვისთვის ფასს 16-ის მოთხოვნები არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის მოთხოვნებისგან. კომპანიას არ აქვს მნიშვნელოვანი საიჯარო საქმიანობა, როგორც მიიჯარეს.

გადასვლის მეთოდი და გამოყენებული გათავისუფლება

კომპანიამ გამოიყენა პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომა: სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის არ ევალება იმის ხელახლა შეფასება, ხელშეკრულება წარმოადგენს თუ არა საიჯარო ხელშეკრულებას, ან შეიცავს თუ არა იგი იჯარას. ისეთი ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც ადრე ბასს 17-ის „იჯარა“ და ფასიკ 4-ის „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“ შესაბამისად კლასიფიცირებული არ ჰქონდა, როგორც იჯარის შემცველი ხელშეკრულება არ მოხდა ფასს 16-ის გამოყენება. ფასს 16-ის მიხედვით იჯარის იდენტიფიკაცია გამოყენებულ იქნა მხოლოდ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც დაიწყო ან ცვლილება შევიდა 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ.

ფასს 16-ით დაშვებულია გათავისუფლებები, რომელთა ნაწილი ეხება სტანდარტის პირველადი გამოყენების შემთხვევას. ადრე, ბასს 17-ით საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირებული იჯარის მიმართ კომპანიამ გამოიყენა ფასს 16-ის შემდეგი გათავისუფლება: არ გაითვალისწინა თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღით აქტივების გამოყენების უფლების შეფასებაში, იმ იჯარებისთვის, რომლებისთვისაც აქტივების გამოყენების უფლება იყო განსაზღვრული ისე, როგორც განსაზღვრა მოხდებოდა იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ფასს 16-ის გამოყენების შემთხვევაში.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

17. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტი (გაგრძელება)

როგორც მოიჯარე, კომპანია ძველ პერიოდებში წარადგენდა იჯარას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარად, იმის მიხედვით ხდებოდა თუ არა საიჯარო აქტივთან დაკავშირებული არსებითი რისკისა და სარგებლის გადაცემა. ფასს 16-ის მიხედვით, კომპანია უმეტესი იჯარის შემთხვევაში აღიარებს გამოყენების უფლების სახით არსებულ აქტივს და საიჯარო ვალდებულებას.

ფასს 16-ის დანერგვის შედეგად კომპანიამ აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება აღიარა შემდეგნაირად:

კლასიფიკაცია ბასს 17-ით	აქტივების გამოყენების უფლება	საიჯარო ვალდებულება
საოპერაციო იჯარა	საოფისე და სხვა ფართები: აქტივების გამოყენების უფლება აღიარებულია საიჯარო ვალდებულების ტოლი თანხით შესწორებული წინასწარი გადახდებითა და დარიცხული ვალდებულებით.	აღიარებულია მომავალი საიჯარო გადასახდელების ზღვრული სასესხო განაკვეთით დისკონტირებული ღირებულებით 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ზღვრულ სასესხო განაკვეთად ლარში განსაზღვრული იჯარებისთვის საშუალო შეწონილ განაკვეთად გამოყენებულ იქნა 12.36%-12.41%, ხოლო აშშ დოლარისთვის - 7.52%-8.05%.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ის არეები, რომელზეც გავლენა იქონია ფასს-16-ის დანერგვამ:

		31 დეკემბერი 2018 თავდაპირველად წარდგენილი	ფასს 16	1 იანვარი 2019
აქტივები				
აქტივების გამოყენების უფლება	(ა)	-	1,432,937	1,432,937
ვალდებულებები				
საიჯარო ვალდებულებები	(ბ)	-	1,432,937	1,432,937

(ა) აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება არის საოპერაციო ტიპის იჯარისთვის.

(ბ) ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განმარტებული მინიმალური საიჯარო გადასახდელებიდან ფასს 16-ის მიხედვით 2019 წლის 1 იანვარს აღიარებულ საიჯარო ვალდებულებამდე.

	1 იანვარი 2019
შეუქცევადი პირობის საიჯარო გადასახდელები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,122,822
ფასს 16-ის შესაბამისად საიჯარო კონტრაქტების ვადიანობის გონივრული შეფასების ეფექტი	572,771
მინიმალური საიჯარო გადასახდელები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,695,593
გამოკლებული: იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირების ეფექტი პირველადი აღიარებისას	(262,656)
საიჯარო ვალდებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,432,937

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

18. წინა პერიოდის რეკლასიფიკაცია

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობისა და სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში კომპანიის ხელმძღვანელობამ გადაწყვიტა შემდეგი ცვლილებების განხორციელება, რადგანაც ამგვარი წარდგენა უზრუნველყოფს კომპანიის ფინანსური შედეგების უკეთეს წარმოდგენას:

	ნაშთი ცვლილებამდე	ცვლილება	ნაშთი ცვლილების შემდეგ
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება			
სხვა ვალდებულებები	56,837	(45,979)	10,858
საგადასახადო ვალდებულებები	-	45,979	45,979
სრული შემოსავლის ანგარიშგება			
ადმინისტრაციული და სხვა	(1,135,392)	196,629	(938,763)
საოპერაციო ხარჯები			
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	-	(196,629)	(196,629)

19. პოტენციური ვალდებულებები

იურიდიული ვალდებულებები

კომპანიას ჩვეული საქმიანობის პროცესში საქმე აქვს სასამართლო სარჩელებსა და პრეტენზიებთან. კომპანიის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სარჩელებისა და პრეტენზიების შედეგად წარმოშობილ ვალდებულებებზე მაქსიმალური პასუხისმგებლობა არ იქონიებს არსებით გავლენას ფინანსურ მდგომარეობაზე ან კომპანიის მომავალ ოპერაციებზე.

საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) რეგულაციები

2018 წლის 5 ივლისს სებ-ის პრეზიდენტმა დაამტკიცა რეგულაცია მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების აქტივების კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვების ფორმირების წესის შესახებ.

კომპანიის ხელმძღვანელობა აცხადებს, რომ კომპანია სრულად აკმაყოფილებს სებ-ის რეგულაციებს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გარდა 1 კოეფიციენტისა - დაკ-ი (დაგირავებული აქტივების კოეფიციენტი). დაკ-ის ვერ დაკმაყოფილებასთან დაკავშირებით კომპანიამ მიიღო წერილი სებ-გან, რომლის მიხედვითაც დაკ-ის რეგულაციასთან შესაბამისობაში მოსაყვანად მას მიეცა ვადა არაუგვიანეს 2020 წლის 1 სექტემბრისა.

კომპანიას დაკ-ის რეგულაციის დარღვევასთან დაკავშირებით წერილი, ასევე, მიღებული აქვს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

რეგულაციების დაკმაყოფილების შესახებ მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებსა და შეფასებებს, რომელიც შეიცავს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე და შეიძლება განსხვავდებოდეს მარეგულირებლის მსჯელობისაგან.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა არის სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტაციისა და ცვლილების საგანი. ხელმძღვანელობის მხრიდან საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ ინტერპრეტაციებისგან და კომპანიის ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ კომპანიის ოპერაციები 3 წლის მანძილზე.

19. პოტენციური ვალდებულებები (გაგრძელება)

საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ანარიცხები აღიარდება მაშინ, როდესაც თანხის გაზომვა საიმედოდ არის შესაძლებელი. სავარაუდო ვალდებულებაზე ანარიცხი არ აღიარდება, სანამ არ მოხდება შესაბამისი შეფასება. კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობიდან გამომდინარე, ადგილი არ ექნება რაიმე სახის დამატებითი ვალდებულების დარიცხვას, გარდა იმისა, რაც კომპანიას თვითონ აქვს აღრიცხული შესაბამის პერიოდებში.

სესხის შეზღუდვებთან შესაბამისობა

მიღებულ სესხებთან დაკავშირებით კომპანიას მოეთხოვება გარკვეული შეზღუდვების დაკმაყოფილება. აღნიშნულ შეზღუდვებთან შეუსაბამობა კომპანიისთვის შესაძლოა იყოს უარყოფითი შედეგების მომტანი, რაც გამოიწვევს მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული ხარჯების გაზრდას და საქმიანობის შესაძლო შეწყვეტას. კომპანია 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით აკმაყოფილებდა ყველა შეზღუდვას. დეტალური ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-14 შენიშვნა.

20. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

- ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;
- ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;
- გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;
- დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივარ კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების არე	შენიშვნა	დამფუძნებლები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	სულ ფინანსური ანგარიშგების არესთვის
მიღებული სესხები	14	10,936,812	1,637,048	38,962,110
საპროცენტო ხარჯი	5	(966,147)	(122,996)	(4,619,381)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	7	(91,639)	-	(548,835)

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები და ტრანზაქციები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების არე	შენიშვნა	დამფუძნებლები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	სულ ფინანსური ანგარიშგების არესთვის
მიღებული სესხები	14	9,265,040	1,067,151	30,663,474
საპროცენტო ხარჯი	5	(791,767)	(381,752)	(4,049,160)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	7	(82,277)	-	(938,763)

20. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

დირექტორების და ხელმძღვანელობის სხვა წევრების ანაზღაურება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2019	2018
უმაღლესი ხელმძღვანელობის გასამრჯელო:		
- მოკლევადიანი გასამრჯელო, რომელიც მოიცავს ხელფასებსა და ბონუსებს	(146,900)	(144,000)

21. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ახალი რეგულაციის შესაბამისად, რომლითაც იზღუდება დაგირავებული აქტივებით მიღებული სესხების უზრუნველყოფა, კომპანიამ 2020 წელში განაახლა ხელშეკრულებები ფინანსურ ინსტიტუტებთან: მიღებული სესხები უზრუნველყოფილია ოქროთი უზრუნველყოფილ სესხებზე მოთხოვნის თანხებით და არა ძვირფასეულობით.

ძვირფასი ლითონების დაგირავებასთან დაკავშირებით, კომპანიისა და სს „თიბისი ბანკის“ თანამშრომლობის შედეგად, მოხდა რეგულაციის შესაბამისად საკითხის გადაჭრა. შეიქმნა მონაცემთა გაცვლის ახალი ავტომატური სისტემა, რომლის მეშვეობითაც ბანკს ყოველდღიურად მიეწოდება ინფორმაცია გაცემული სესხების პორტფელისა და ძვირფასი ლითონის შესახებ, რაც იძლევა იმის საფუძველს, რომ აღნიშნული გაგებულ იქნას, როგორც ფინანსური გირაოს უზრუნველყოფის პროცესი და არა უბრალოდ ნივთების შენახვა/დაგირავება. აღნიშნული წესით ბანკთან ურთიერთობა შეუფერხებლად მიმდინარეობს 2020 წლის თებერვლიდან.

2019 წლის ბოლოს ჩინეთში გავრცელდა ახალი კორონა ვირუსი (COVID-19). მიუხედავად იმისა, რომ მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციისათვის ცნობილი იყო გარკვეული შემთხვევების შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათ კორონავირუსი, როგორც გლობალური საფრთხე შეაფასეს მხოლოდ 2020 წლის 31 იანვარს, რადგან ვირუსის მნიშვნელოვანი განვითარება-გავრცელება არ მომხდარა 2020 წლის იანვრამდე. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ კორონა ვირუსის დაავადების სწრაფად გავრცელების გამო პანდემია გამოაცხადა.

ამის საფუძველზე, კორონავირუსის ეფექტი, ფასს-ების შესაბამისად, არის 'არა-მაკორექტირებელი მოვლენა', და აქედან გამომდინარე 2019 წლის 31 დეკემბრის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაში გამოყენებული პროგნოზები და შესაბამისი დაშვებები არ განიცდის ცვლილებას კორონავირუსთან დაკავშირებით. 2020 წლის 21 მარტს საქართველოს მთავრობის მიერ ვირუსის - კოვიდ-19-ის (COVID-19) გავრცელების პრევენციის მიზნით ქვეყნის მასშტაბით გამოცხადდა საგანგებო მდგომარეობა. ანგარიშგების თარიღისთვის, კომპანიაზე ვირუსის შესაძლო ეფექტის განსაზღვრა შეუძლებელია, თუმცა კომპანიის საერთო გეგმაზე დაყრდნობით ხელმძღვანელობა არ მოელის არსებით უარყოფით ეფექტს კომპანიის ფუნქციონირებაზე.

კომპანიის ხელმძღვანელობის მოლოდინი COVID-19 ის ეფექტებთან დაკავშირებით არის შემდეგი:

- COVID-19 ის მოვლენებთან დაკავშირებით, გაცემული სესხების პორტფელის ზრდა უარყოფითია 2020 წლის მარტი-აპრილის თვეებში, თუმცა საქმიანობის წყვეტა არ მომხდარა სრული კარანტინის პირობებშიც. კომპანიის საქმიანობის პროცესი მხოლოდ ნაწილობრივ არის შეზღუდული, რამაც განაპირობა ფულადი ნაკადების მცირედი ზარალი. კომპანიას აქვს გარკვეული შემოთავაზებები ფინანსური ინსტიტუტებიდან, ასევე ეროვნული ბანკის მხრიდან, სასესხო ვალდებულებების შეღავათიანი პირობებით დაფარვის შესახებ, ასევე სავალუტო სვოპის ლიმიტის სარგებლობის შესახებ. აღნიშნული შეღავათები გაკეთდა რათა კომპანიას ლიკვიდურობის პრობლემა არ დადგომოდა. თუმცა კომპანიამ არ ისარგებლა ხსენებული შემოთავაზებებით საჭიროების არქონის გამო. საკარანტინო ზომების შემსუბუქების შემდეგ ხელმძღვანელობის მოლოდინია, რომ აღდგება და გაიზრდება გაცემული სესხების მოცულობა, ასევე ამოღებები, ხოლო ფორსმაჟორულ გარემოში კომპანიის უწყვეტი ფუნქციონირება დადებითად იმოქმედებს მის ფინანსურ მაჩვენებლებზე.

21. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

- COVID-19 ის პოსტკრიზისულ პერიოდში კომპანიის ხელმძღვანელობას აქვს მოლოდინი, რომ მოხდება საბანკო რეგულაციების შემსუბუქება, ეკონომიკის სტიმულირებისთვის. 2020 წლის აპრილის მდგომარეობით მოხდა რეფინანსირების განაკვეთის 0.5%-იანი შემცირება, რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს კომპანიის ფინანსურ ხარჯებს, ხოლო საშემოსავლო გადასახადთან დაკავშირებული რეგულაციის შემსუბუქება, მნიშვნელოვნად დაეხმარება კომპანიას, რომ დაიზოგოს ხარჯები, რადგან მის არცერთ თანამშრომელს სამუშაო ადგილი არ დაუკარგავს.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკები ვრცელდება ამ ფინანსურ ანგარიშგებებში წარდგენილ ყველა პერიოდზე, თუ საწინააღმდეგო არ არის ნათქვამი.

უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები

თავის ოპერაციებში კომპანია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კომპანიის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისთვის შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს ქართულ ლარს.

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშებზე. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული შედეგები აღირიცხება ოპერაციის განხორციელების დღეს არსებული გაცვლის კურსის შესაბამისად. გადაფასება არ ეხება არამონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

	<i>საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური კურსი</i>	
	<i>აშშ დოლარი</i>	<i>ევრო</i>
კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.8677	3.2095
კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.6766	3.0701

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9-ის შესაბამისად, კომპანია თავის ფინანსურ აქტივებს წარადგენს ბიზნეს მოდელზე დაყრდნობით. ფასს 9 მოიცავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის სამ მნიშვნელოვან კატეგორიას: ამორტიზირებული ღირებულებით, რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ფინანსური ვალდებულებები შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი შეფასებულია რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კომპანია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს, როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის კომპანიისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ასევე აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური აქტივები

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. აღნიშნულში შედის ყველა წარმოებული ფინანსური აქტივი.

კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, გარდა წარმოებული ფინანსური აქტივებისა.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ კომპანიამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდურობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას კომპანიამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ, როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნესმოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნესმოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია FVTPL-ში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიიღწევა, როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ კომპანიამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდურობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჟასაც.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, კომპანია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც FVTPL, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება (ე.ი. ამოღებულია კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან) მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- კომპანია გადასცემს ფინანსური აქტივებიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ECL -ის საფუძვლები

ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას კომპანიის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან FVOCI-ი.

ფასს 9 მოთხოვნები გაუფასურებაზე არ ეხება წილობრივ ინსტრუმენტებს.

გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შემენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

ფასს 9-ის მიხედვით კომპანია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

სამეტაპიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შემენის თარიღში. ეს მიდგომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1 ეტაპი: კომპანია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

მე-2 ეტაპი: კომპანია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალებზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. კომპანია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

ვადაგადაცილების დღეების გათვალისწინებით, სესხების 3 ეტაპზე გადაინაცვლება შემდეგნაირად შეიძლება იყოს წარმოდგენილი:

უზრუნველყოფის სახე	1 ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი
ოქროთი უზრუნველყოფილი	0-30	31-60	>61
ავტომობილი	0-30	31-60	>61
არაუზრუნველყოფილი	0-30	31-60	>61

კომპანია ავტომატურად ანიჭებს სესხს 1 ეტაპს, სესხის გაცემის მომენტში. სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპზე, თუ ქვემოთ მოცემული რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- ა) 31 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ბ) სესხის რესტრუქტურისება;
- გ) მესამე მხარის მიერ უზრუნველყოფილ ქონებაზე იურიდიული დავის წამოწყება;
- დ) მსესხებლის, ან თანამსესხებლის მიმართ სარჩელის აღძვრა;
- ე) მსესხებლის მიერ სამუშაო ადგილის დაკარგვა;
- ვ) მსესხებლის ბიზნესის დიდი წილის განადგურება;
- ზ) ბიზნესის იმ სექტორის მნიშვნელოვანი გაუარესება, სადაც საქმიანობს მსესხებელი.

სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე, თუ:

- ა) ვადაგადაცილება არის 0-დან 30 დღემდე;
- ბ) იმ გარემოებების გამოსწორება, რომლის გამოც სესხმა გადაინაცვლა მე-2 ეტაპზე.

გადეფოლტებული სესხები დეფოლტის მომენტში გადაინაცვლებს მე-3 ეტაპზე და მათი დაბრუნება სხვა ეტაპებზე ხდება, თუ მოხდა კრედიტუნარიანობის გაუმჯობესება და დააკმაყოფილა პირველი, ან მეორე ეტაპისთვის წაყენებული პირობები.

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- ა) 61 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ბ) მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
- გ) უზრუნველყოფის საგნის განადგურება ან დაკარგვა.

დეფოლტის განმარტება თანხვედრაშია ფასს 9-ის მოთხოვნებთან, 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილების შესახებ.

კომპანია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გაცემული სესხის რესტრუქტურირება

რესტრუქტურირების ოპერაცია/ტრანზაქცია სრულდება არსებული სასესხო ვალდებულების ფარგლებში. კომპანიასა და მსესხებელს შორის ფორმდება შეთანხმება პირობების ცვლილების შესახებ და პროგრამულად იმავე სესხისთვის ხდება ახალი გრაფიკის აგება (გადაანგარშება).

კომპანიისთვის სესხის რესტრუქტურირება რისკის ცვლილების მაჩვენებელია. რესტრუქტურირებული სესხები არ ექვემდებარება პირდაპირ მე-3 სტადიაში გადაყვანას, რადგან ასეთი ტიპის მოდიფიკაციები არ არის დაკავშირებული მატერიალურ ზარალთან. შესაბამისად, რესტრუქტურირებული სესხები მე-2 სტადიაში ხვდება და პირველ სტადიაში აღარ ბრუნდება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, კომპანია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავლის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

კომპანიის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების; და

არ არსებობს არასასურველი არასტაბილურობა, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გაუფასურების ზარალი 12 თვიანი PD-დან არსებობის მანძილის PD-ზე გადასვლის დროს.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

კომპანიამ გამოავლინა და დაადოკუმენტირა პორტფელის საკრედიტო რისკისა და საკრედიტო ზარალების მნიშვნელოვანი მამოძრავებელი ფაქტორები, ისტორიული მონაცემების გამოყენებით, შეაფასა დეფოლტის ალბათობაზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების ზეგავლენა და ამოღების განაკვეთი.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გაანალიზდა შემდეგი მაკროეკონომიკური ფაქტორები:

- საქართველოს მშპ-ის ზრდის კოეფიციენტი;
- ინფლაციის განაკვეთი.

საპროგნოზო ინფორმაციის განჭვრეტა

კომპანია ბოლო 5 წლის ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ყოველწლიურად აფასებს დეფოლტის ალბათობის კორელაციას მაკროეკონომიკურ ცვლადებთან (მშპ-ს ზრდა, ინფლაცია) მიმართებაში და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისას ითვალისწინებს კონკრეტული მაკროეკონომიკური ცვლადის სცენარების შესახებ არსებულ საპროგნოზო ინფორმაციას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ინფლაციასთან და მშპ-ს ზრდასთან კორელაცია არის 0.3-ზე მეტი და -0.5-ზე ნაკლები, შესაბამისად.

კომპანია იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ საბაზო, ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს და ამათგან საბაზო სცენარს ანიჭებს 50%-ან ალბათობას, ხოლო ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს 25%-ან ალბათობებს. კომპანია იყენებს ვასილევს მოდელს საპროგნოზო ინფორმაციის კორექტირებისას, მოსალოდნელი დეფოლტის დაანგარიშების დროს.

ECL -ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი. ეს ცვლადები (EAD-ის გარდა) დაანგარიშებულია ყოველწლიურად. EAD განახლდება ყოველთვის, როდესაც ხდება სესხის გაუფასურების ანარიცხის კალკულაცია.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის კომპანია იყენებს ბოლო 5 წლის სტატისტიკას ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მაგრამ არანაკლებ 2 წლისა. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის და გამოითვლება სასესხო პორტფელის მიმართ მიგრაციის მატრიცის მისადაგებით, რომელიც გვიჩვენებს სასესხო პორტფელის ერთი კალათიდან მეორე კალათაში გადანაცვლების ალბათობას. მიგრაციის მატრიცა იყოფა შემდეგ კალათებად:

კალათი	ვადაგადაცილებული დღეები	რესტრუქტურიზაციის სტატუსი	ეტაპი
1	დახურული		
2	0	არა	I
3	1-30	არა	I
4	31-60	არა	II
5	>61	დიახ	III

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

კომპანიის მიერ გაცემულ სესხს დეფოლტის შემთხვევაში უპირობოდ ენიჭება 100%-იანი ალბათობა.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად გამოიყენება ბოლო 5 წლის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) განმავლობაში გადეფოლტებული სესხები და ამ სესხებზე დეფოლტის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდამდე განხორციელებული თანხის შემოძინებები წლის ჭრილში.

ფულადი ნაკადები დისკონტირდება სეგმენტის საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს კანონმდებლობით დადგენილ ზღვარს. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია დაანგარიშდება ყველა სეგმენტისთვის ცალ-ცალკე და გამოიყენება პორტფელის იმ მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შესაძლოა დაექვემდებაროს საკრედიტო რისკს დეფოლტის მომენტში. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება მიმდინარე სესხის თანხიდან მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით იმ დაშვებაზე დაყრდნობით, რომ დეფოლტი ხდება წლის შუა პერიოდში. მოსალოდნელ ცვლილებებში იგულისხმება გრაფიკით გათვალისწინებული ძირის დაფარვები ვადაგადაცილების მომენტამდე, პროცენტის დარიცხვები ვადაგადაცილების მომენტიდან დეფოლტამდე.

გამოთვლაში ასევე მონაწილეობს ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით დათვლილი სესხის წინსწრებით დაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც ამცირებს არსებული სესხის ბალანსს დეფოლტის დადგომამდე (იგი გამოთვლაში მონაწილეობს იმ შემთხვევაში თუ სესხის საშუალო ვადიანობა აღემატება 12 თვეს). დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიციის დათვლა ხდება სეგმენტის საშუალო საკონტრაქტო ვადიანობის განმავლობაში, თითოეულ წელს ცალ-ცალკე

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გაუფასურებული სესხებისთვის

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაიანგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებული ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერიცხებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ფინანსური ვალდებულებები

ფასს 9-ის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. კომპანიამ შეაფასა რომელი ბიზნეს მოდელი იყო ყველაზე შესაბამისი მისთვის და ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირდა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

კომპანიის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებს, საიჯარო ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანეტება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ნებისმიერი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივში, რომელიც უნარჩუნდება კომპანიას, მის მიერ აღიარდება, როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

რეალური ღირებულებით შეფასება

ფასს 13 იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით მოითხოვს რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით გაშიფვრას. რეალური ღირებულების იერარქიები:

- **დონე 1:** მოქმედ ბაზრებზე არსებული იდენტური აქტივების კოტირებული ფასები;
- **დონე 2:** სხვა, კოტირებული ფასებისგან განსხვავებული, 1-ელ დონეში შემავალი ინფორმაცია, რომლებზეც შესაძლებელია პირდაპირი (ფასები) ან არაპირდაპირი (ფასებიდან გამომდინარე) გზებით დაკვირვების განხორციელება; და
- **დონე 3:** ინფორმაცია, რომლის გადამოწმება შეუძლებელია ბაზარზე დაკვირვებით.

რეალური ღირებულების იერარქიაში ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების კატეგორია განისაზღვრება რეალური ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ყველაზე დაბალდონიანი ინფორმაციის საფუძველზე. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები მთლიანად შეფასებულია ამ სამიდან ერთ-ერთი დონით.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნია წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელიც შეფასებულია მე-2 დონით რეალური ღირებულების იერარქიაში. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, ფულს მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე, შეზღუდულ ფულსა და ფულს გზაში. კომპანია კომერციულ ბანკებში განთავსებული ფულადი სახსრებისთვის ახდენს ტესტირებას გაუფასურებაზე, დეფოლტის ალბათობისა და თანხის განსაზღვრისთვის.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის გამოიყენება Standard & Poor's-ის მიერ ფინანსური ინსტიტუტისათვის მინიჭებული რეიტინგი და ამ რეიტინგის შესაბამისი დეფოლტის ალბათობა. კომპანია ყოველწლიურად ატარებს ტესტირებას, იმისათვის რომ განსაზღვროს რამდენად ზუსტად ასახავს რეალობას ფასს 9-ის ფარგლებში დათვლილი დეფოლტის ალბათობა და ასევე, ერთი წლის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

ამისათვის იყენებს მოდელის PD-ის ისტორიულ მონაცემებს. ტესტის შედეგები მიიჩნევა მისაღებად თუ ისტორიული დეფოლტის განაკვეთსა და მოდელის PD-ის შორის სხვაობა არ აღემატება ერთ სტანდარტულ გადახრას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, კომპანია ადგენს გადახრის გამომწვევ მიზეზებს და ამ მიზეზების ბუნების შესაბამისად გეგმავს და ახორციელებს მაკორექტირებელ ქმედებებს.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ დაფიქსირებულა დეფოლტის ალბათობა, შესაბამისად არ არის შექმნილი მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე გაუფასურების რეზერვი.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, მოიცავს სავალუტო სვოპ-ოპერაციებს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით მისი ძალაში შესვლის დღეს და შემდგომში მისი გადაფასება ხდება რეალური ღირებულებით. ყველა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი ითვლება აქტივად, თუ მისი რეალური ღირებულება დადებითია და ვალდებულებად, თუ მისი რეალური ღირებულება უარყოფითია.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ცვლილებები დაუყოვნებლივ აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში და წარდება, როგორც „წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური ინსტრუმენტებისგან“.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები კლასიფიცირებულია სხვა აქტივებად და სხვა ვალდებულებებად.

მიღებული სესხები და სხვა ვალდებულებები

მიღებული სესხები და სხვა ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირებულებით. მათი შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის შესაბამისად.

იჯარები

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

კომპანია ფასს 16-ს იყენებს 2019 წლის 1 იანვრის თარიღიდან. კომპანიამ არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის დროს. მოცემულ სტანდარტზე გადასვლის ეფექტის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-20 შენიშვნა. ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა რელევანტურია 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშო პერიოდებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარემ საიჯარო ვალდებულება უნდა შეაფასოს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირება უნდა განხორციელდეს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ეს შეუძლებელია (როგორც ეს ხშირად ხდება), გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი.

აქტივების გამოყენების უფლება უნდა შეფასდეს საიჯარო ვალდებულებების თანხით და უნდა მოიცავდეს:

- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე;

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთის გამოკლებით. აქტივის ცვეთა უნდა დაერიცხოს წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე, ან აქტივის ეკონომიკური ვადის განმვალობაში, თუ ეს უკანასკნელი განხილულია, როგორც უფრო მცირე ვადის მქონე, ვიდრე საიჯარო ვადა.

როდესაც კომპანია ცვლის იჯარის ვადას (იმიტომ რომ, მაგალითად, მან ხელახლა შეაფასა იჯარის გახანგრძლივების, ან შეწყვეტის უფლება), საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით, კომპანიამ ხელახლა უნდა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი უნდა აღიარდეს მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

გირაოში დარჩენილი აქტივები

გირაოში დარჩენილი აქტივები მოიცავს არაფინანსურ აქტივებს, რომელიც კომპანიამ მიიღო ვადაგადაცდილებული სესხების სანაცვლოდ. ამ აქტივების თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით, ხოლო შემდგომი აღრიცხვა შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. გირაოში დარჩენილი აქტივები, რომლებიც კლასიფიცირებულია მარაგებად, შეფასებულია საბალანსო ღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებულია ნებისმიერი აკუმულირებული ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ზარალის თანხით, არსებობის შემთხვევაში.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომი ხარჯები მიეკუთვნება აქტივების მიმდინარე საბალანსო ღირებულებას ან აღიარდება ცალკე აქტივად, მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოდინება კომპანიაში და ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. შეცვლილი აქტივის ღირებულება ჩამოიწერება. რემონტისა და შეკეთების ყველა სხვა დანახარჯი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდის ხარჯად, რომელსაც იგი ეკუთვნის.

ცვეთის/ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე, იმისთვის რომ მოხდეს აქტივების გახარჯვა მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ცვეთის/ამორტიზაციის ხარჯის დაანგარიშება, ყველა ჯგუფის ძირითადი საშუალებისა და არამატერიალური აქტივისთვის ხდება წრფივი მეთოდით, შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადების მიხედვით:

ჯგუფი	მომსახურების ვადა (წელი)
შენობები	20
მიწა	-
კომპიუტერული აღჭურვილობა	3-5
სატრანსპორტო საშუალებები	5
ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	5-7
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	საიჯარო კონტრაქტის შესაბამისად
სხვა ძირითადი საშუალებები	3-5
არამატერიალური აქტივები	10

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

შეკეთებისა და განახლების დანახარჯები აღიარდება პერიოდის საოპერაციო ხარჯებად, მათი გაწევის თანავე, სანამ ისინი აკმაყოფილებენ კაპიტალიზების მოთხოვნებს.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანია განიხილავს ძირითადი საშუალებებსა და არამატერიალურ აქტივების ნარჩენ ღირებულებებსა და სასარგებლო მომსახურების ვადებს და საჭიროების შემთხვევაში აკორექტირებს მათ.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის აღდგენითი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

გუდვილის გარდა სხვა აქტივების გაუფასურება

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანია მიმოიხილავს საკუთარ მატერიალურ აქტივებს, რათა განსაზღვროს, ადგილი ხომ არ აქვს გაუფასურების ინდიკატორებს. თუ არსებობს ასეთი სახის ინდიკატორი, ამ აქტივის აღდგენითი ღირებულება შეფასებულია მისი გაუფასურების ზარალის (არსებობის შემთხვევაში) გასაანგარიშებლად. თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის გაუფასურების ზარალის შეფასება, მაშინ კომპანია აფასებს ფულის მაგენერირებელ იმ ერთეულს, რომელსაც ეკუთვნის აღნიშნული აქტივი. თუ გონივრულად და თანმიმდევრულად არის შესაძლებელი განისაზღვროს გადანაწილების საფუძველი, ადმინისტრაციული აქტივებიც მიეკუთვნება ფულის მაგენერირებელ ერთეულს, ან წინააღმდეგ შემთხვევაში მათი მიკუთვნება ხდება ფულის მაგენერირებელ ყველაზე მცირე იმ ერთეულზე, რომლისთვისაც არის გონივრულად და თანმიმდევრულად შესაძლებელი განისაზღვროს გადანაწილების საფუძველი.

აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

გაუფასურების ზარალის აღდგენის დროს, აქტივის საბალანსო ღირებულება (ან ფულის მაგენერირებელი ერთეული) იზრდება აღდგენით ღირებულებამდე, მაგრამ ისე, რომ აღდგენითმა ღირებულებამ არ გადააჭარბოს აქტივის (ფულის მაგენერირებელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულებას, წინა პერიოდებში გაუფასურებამდე.

გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდება მოხდენისთანავე.

დაბეგვრა

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ შემთხვევის გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

კომპანიის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯები კორექტირდება გადავადებული გადასახადების თანხებით, რომლებიც წარმოიშობა სხვაობიდან აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის. ასეთი კორექტირებები გამოიწვევს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ასახვას.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება ვალდებულებების საბუღალტრო ბალანსის მიხედვით გაანგარიშების მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადის თანხა იანგარიშება გადასახადის მოსალოდნელი განაკვეთიდან, რომელიც უნდა იქნას გამოყენებული იმ წლებში, როდესაც დროებითი სხვაობის თანხა შეიძლება ანაზღაურებული ან რეალიზებული იყოს. გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში, როცა არსებობს იმის ალბათობა, რომ დასაბეგრი მოგების მომავალი თანხები საკმარისი იქნება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სარეალიზაციოდ. ბუღალტრული ბალანსის შედგენის თითოეული თარიღისათვის კომპანია გადააფასებს აუდიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებს.

გადავადებული მოგების გადასახადი აღიარდება იმიტომ, რომ ეს არის მომავალი დასაბეგრი მოგება, რომლის მიმართაც შეიძლება გამოყენებული იყოს დროებითი სხვაობა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება არის გადახურული, როდესაც არის კანონიერი უფლება რომ გადაიხუროს მიმდინარე საგადასახადო აქტივი საგადასახადო ვალდებულების მიმართ.

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო ხარჯები და შემოსავლები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად. ამ მეთოდის შესაბამისად გადავადდება ყველა ის საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და სესხის მიღებასთან, რადგანაც ოპერაციის ხარჯები ჩართულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში ჩაირთვება ისეთი შემოსავლები და ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და მიღებასთან. მაგალითად, საკომისიო შემოსავალი, რომელიც მოიცავს მსესხებლის საკრედიტო მდგომარეობის შეფასებას, უზრუნველყოფის საგნის შეფასებასთან.

სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავლები აღიარდება დარიცხვის მეთოდის შესაბამისად, რომელიც შესაბამისობაშია გაცემული სერვისის მოცულობასთან.

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან.

ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯები

ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში თუ ის იწვევს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება.

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დაუყოვნებლივ, თუ ვერ მოხდება მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება, ან თუ ეკონომიკური სარგებელი არ აკმაყოფილებს ან შეწყვეტა აქტივად აღიარების მოთხოვნის დაკმაყოფილება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

22. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში შესაძლებელია, აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას. მავალდებულებელი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

- (ა) გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);
- (ბ) კანონმდებლობიდან; ან
- (გ) სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან.

კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს კომპანიის ქმედებიდან, სადაც:

- (ა) წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშგებიდან გამომდინარე, კომპანია მიაჩნის სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- (ბ) შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

შინაარსი:

1. შესავალი	51
2. ორგანიზაციის შესახებ	51
3. ორგანიზაციის განვითარების გეგმები	52
4. გეოგრაფიული არეალი და ინფორმაცია ორგანიზაციის ფილიალების საქმიანობის შესახებ	53
5. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა	56
6. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	58
7. სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა	58
8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	59
9. თანამშრომლები და სხვა სოციალური საკითხები	61

1. შესავალი

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ (შემდგომში „კომპანია“) მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის საქმიანობის აღწერას, ორგანიზაციაში მოქმედ მომსახურების სტანდარტებს, ინფორმაციას მისი სტრუქტურის, განვლილი გზის და დასახული მიზნების შესახებ; დოკუმენტში მოცემულია ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები და ძირითადი რისკები, რასაც ხელმძღვანელი პირები არსებითად მიიჩნევენ სუბიექტის საქმიანობის განვითარების, მდგომარეობისა და სამომავლო პერსპექტივებისთვის.

2. ორგანიზაციის შესახებ

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ საფინანსო მომსახურების ბაზარზე საქმიანობს 2009 წლიდან. ჩვენი მიზანია კლიენტებს შევთავაზოთ დახვეწილი და ხელმისაწვდომი ფინანსური მომსახურება, ყოველთვის საუკეთესო პირობებით.

თავდაპირველად კომპანია წარმოდგენილი იყო ერთი ფილიალით ქ. ქუთაისში, თუმცა ფილიალების ქსელი სწრაფად გაფართოვდა და ახლა კომპანიას გააჩნია თანამედროვე სტანდარტების მიხედვით მოწყობილი 14 ფილიალი და სათავო ოფისი (2018: 13 ფილიალი და სათავო ოფისი).

2010 წლის სექტემბერში კომპანიამ რეგისტრაცია გაიარა საქართველოს ეროვნულ ბანკში და მიენიჭა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტატუსი.

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა სალომბარდო სესხების გაცემაა. შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ მომხმარებელს სთავაზობს სწრაფ და ხარისხიან ფინანსურ მომსახურებას. ორგანიზაციაში მოქმედი პროდუქტებია: სალომბარდო სესხები, სამომხმარებლო სესხები, ვალუტის გაცვლა, გზავნილები, კომუნალური გადასახადები.

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ თავის საქმიანობას წარმართავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე და მას ზედამხედველობას უწევს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“).

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო. თითოეული ფილიალის ყოველდღიური საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს დირექტორი, რომელსაც ნიშნავს ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო.

ა) ორგანიზაციის მისია, მიზნები და ამოცანები

ჩვენი მისია: დახვეწილი, სწრაფი და ხარისხიანი მომსახურების გზით ხელი შევუწყოთ მომხმარებლებს გაიუმჯობესონ ფინანსური მდგომარეობა და ოპერატიულად მოაგვარონ პრობლემები.

ჩვენი მიზანია: გავხდეთ, სტაბილურად მზარდი მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია და გავხსნათ ახალი ფილიალები ისეთ ქალაქებში, სადაც ნაკლებად ხელმისაწვდომია ფინანსური მომსახურება. ასევე, დავწეროთ ახალი პროდუქტები და ელექტრონული სერვისები.

ჩვენი ამოცანა: გამჭვირვალე სისტემის შექმნის, პროგრამული უზრუნველყოფის ხარისხის გაუმჯობესების, სწრაფი და მოქნილი, ხარისხიანი მომსახურების გზით უფრო მეტად მარტივი და მოქნილი გავხადოთ მომსახურების პროცესი.

ბ) ორგანიზაციის ღირებულებები

ვაცნობიერებთ რა ჩვენს როლს მიკროსაფინანსო სექტორში, ჩვენს საქმიანობაში ვეყრდნობით ისეთ ღირებულებებს, როგორიცაა:

პასუხისმგებლობა - პასუხისმგებლიანი მომსახურება, რაც მიზნად ისახავს პასუხისმგებლობას მომხმარებელთა, თანამშრომელთა, ბიზნეს პარტნიორთა, საზოგადოებისა და გარემოს წინაშე;

გამჭვირვალობა - მომხმარებელს საშუალება აქვს შეადაროს ჩვენი ფასები და პირობები და გაეცნოს მოსალოდნელ საფრთხეებს. კომპანიის ურთიერთობა მომხმარებლებთან, თანამშრომლებთან და საზოგადოებასთან ეფუძნება გამჭვირვალობის, გულწრფელობისა და სამართლიანობის პრინციპებს.

2. ორგანიზაციის შესახებ (გაგრძელება)

პარტნიორობა - გრძელვადიანი და თანასწორუფლებიანი ურთიერთობა მომხმარებლებთან და კომპანიებთან, რომელთა მომსახურებითაც სარგებლობს კომპანია. პარტნიორობთან ურთიერთობისას კომპანია მაქსიმალურად ითვალისწინებს მათ ინტერესებს.

ხელმისაწვდომობა - წარმოადგენს არსებითად მნიშვნელოვან ფაქტორს პროდუქტების შემუშავებისა და მიწოდების არხების შერჩევის დროს.

გ) კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მარეგულირებელი დოკუმენტებია:

1. საქართველოს კანონი მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ;
2. საქართველოს კანონი უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ;
3. ფინანსური ორგანიზაციების მიერ მომსახურების გაწევისას მომხმარებელთა უფლებების დაცვის წესი;
4. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის საქართველოს ეროვნულ ბანკში რეგისტრაციის წესი.

3. ორგანიზაციის განვითარების გეგმები

- კლიენტთა მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება.
 - სამუშაო ჯგუფის შექმნა, რომელშიც გაწევრიანებული იქნება ყველა ფილიალის თითო წარმომადგენელი. პერიოდულად მოხდება შეკრება, ფილიალებში, მომსახურეობისას დაშვებული ხარვეზების ერთად განხილვა, მათ აღმოსაფხვრელად გზების დასახვა, განხორციელება და კონტროლი.
 - შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით მოხდება კლიენტებთან დაკავშირება და გამოკითხვა რამდენად კმაყოფილი არიან ჩვენი მომსახურეობით. მოხდება პასუხების ჩანიშვნა და ხარვეზების დაფიქსირების შემთხვევაში მათზე მუშაობა.
 - ოპერატორების პერიოდული გამოკითხვა, რაიმე ხელისშემშლელი ფაქტორი ხომ არ არსებობს, რაც გავლენას ახდენს მომსახურეობის პროცესზე.
- ფილიალების ეფექტურობის შეფასება და კრიზისის ფონზე ნაკლებად ეფექტური ფილიალების დახურვა კომპანიის საერთო ფინანსური მაჩვენებლების გაუმჯობესების მიზნით;
- უკანონო შემოსავლის და ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის ღონისძიებების და პროცედურების გაუმჯობესება.
 - შიდა სააღრიცხვო სისტემის LoanKeeper განახლებული ვერსიის დანერგვა, რომელიც მორგებულია AML ღონისძიებების ახალ მოთხოვნებზე
 - ინტეგრაცია სანქციების და პოლიტიკურად აქტიური პირების გარე სერვისებთან (GFTC/TransGuard BLS)
- დამატებითი უსაფრთხოების და რეაგირების პოლიტიკის შემუშავება, რომელიც გამოყენებული იქნება 2020-2021 წლებში საკარანტინო ღონისძიებების განმეორების შემთხვევაში. ასეთებში შედის ფილიალების სამუშაო საათების ცვლილება, 24-საათიანი ფილიალების დახურვა, კლიენტების საშეღავათო პირობების შეთავაზება, მომსახურების დისტანციური არხების ჩართვა, ბეჭ-ფოფისის გადაყვანა დისტანციურ რეჟიმზე, სალაროებიდან რისკ-ჯგუფში შემავალი თანამშრომლების იზოლირება, თანამშრომელთა ტრანსპორტირების უზრუნველყოფა და ა. შ.
- ეროვნული ბანკის AML პროცედურების შემოწმების შედეგად მიღებული რეკომენდაციების შესრულება და მუდმივი კონტროლი;

3. ორგანიზაციის განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

- საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციების დაცვა, კომპანიის შესაბამისი ფინანსური კოეფიციენტების უზრუნველყოფა. კერძოდ, ლიკვიდურობის კოეფიციენტის (ლკ) შენარჩუნება 18%-ზე ზემოთ, კაპიტალის კოეფიციენტის (კკ) 18%-იანი მოთხოვნის დაცვა, დაგირავებული აქტივების კოეფიციენტის (დაკ) შემცირებისკენ მიმართული დინამიკის შენარჩუნება.
- 2020 წლის ბოლომდე სარეზერვო ფონდის და გაუნაწილებელი მოგების გაზრდის გზით საზედამხებელო კაპიტალის გაზრდა მინიმუმ 9 მილიონ ლარამდე, რაც ახლო მომავალში უზრუნველყოფს სასესხო პორტფელის მნიშვნელოვან ზრდას - 50 მლნ ლარამდე;
- COVID-19 მოვლენებით გამოწვეული უარყოფითი შედეგების აღმოფხვრა - ასეთ შედეგებში იგულისხმება სასესხო პორტფელის შემცირება, დანაკარგთა რეზერვის ხარჯის ზრდა, ჯამური საპროცენტო და არასაპროცენტო შემოსავლის შემცირება, საკარანტინო ღონისძიებებით გამოწვეული ფიქსირებული ხარჯების ზრდა, სავალუტო რისკების ზრდა, ფილიალების მუშაობის შეფერხება და ა. შ.

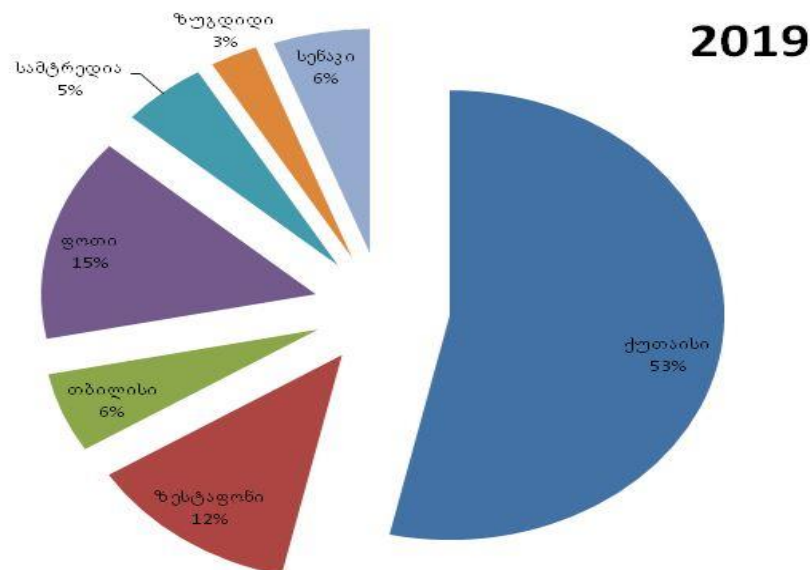
4. გეოგრაფიული არეალი და ინფორმაცია ორგანიზაციის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ მომხმარებლებს ემსახურება საქართველოს 7 ქალაქში: თბილისი, ქუთაისი, ზესტაფონი, სამტრედია, ზუგდიდი, სენაკი და ფოთი.

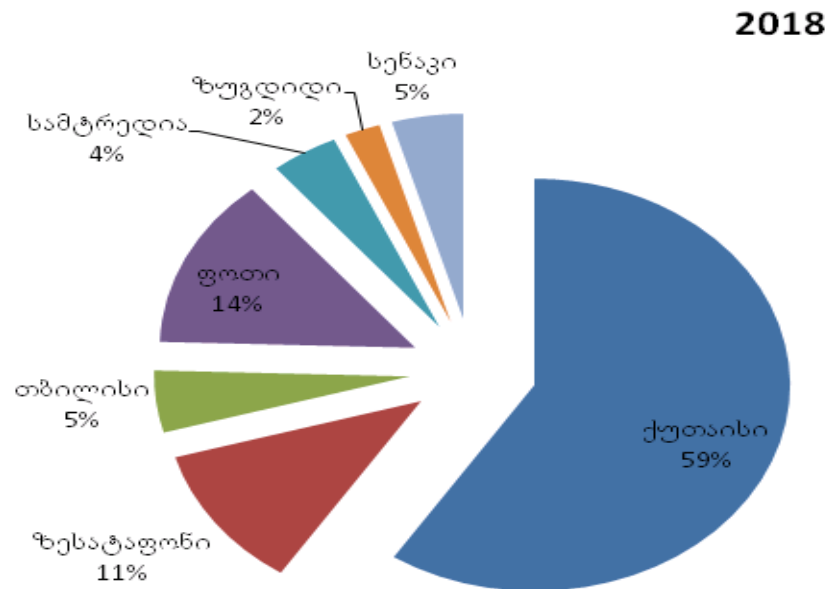
კომპანიას გააჩნია სათავო ოფისი და 14 ფილიალი (2018: 13 ფილიალი). სათავო ოფისი მდებარეობს საქართველოში, მისამართზე - ქ. ქუთაისი, ნიუპორტის 4.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ ჰყავს 25,063 აქტიური მსესხებელი, რომლებიც ქალაქების მიხედვით შემდეგნაირად არის გადანაწილებული: 13,145 მსესხებელი ეკუთვნის ორგანიზაციის ქუთაისის ფილიალებს, 1,344 მსესხებელი - თბილისს, 3,052 მსესხებელი - ზესტაფონს, 1,403-ი სამტრედიას, 3,801-ი ფოთს, 761-ი ზუგდიდს და 1,754-ი სენაკს.

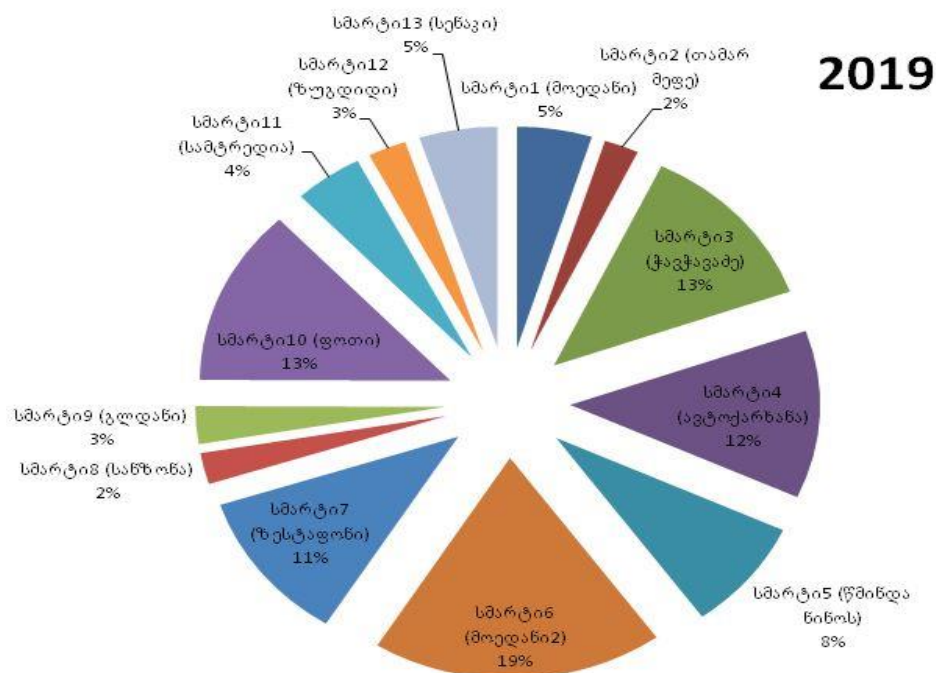
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ ჰყავდა 23,726 აქტიური მსესხებელი, რომლებიც ქალაქების მიხედვით შემდეგნაირად იყო გადანაწილებული: 14,060 მსესხებელი ეკუთვნოდა ორგანიზაციის ქუთაისის ფილიალებს, 1,156 მსესხებელი - თბილისს, 2,690 მსესხებელი - ზესტაფონს, 1,009-ი სამტრედიას, 3,207-ი ფოთს, 531-ი ზუგდიდს და 1,073-ი სენაკს.

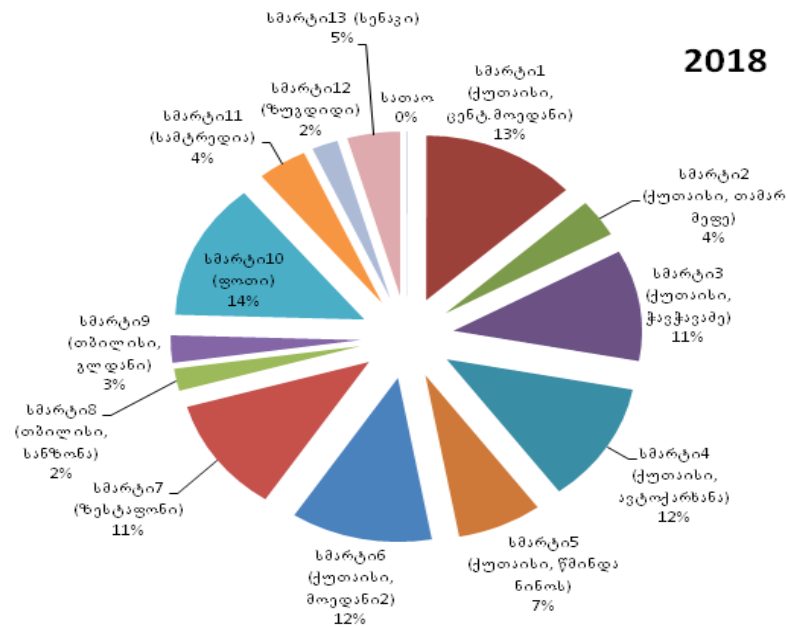
4. გეოგრაფიული არეალი და ინფორმაცია ორგანიზაციის ფილიალების საკმთანობის შესახებ (გაგრძელება)

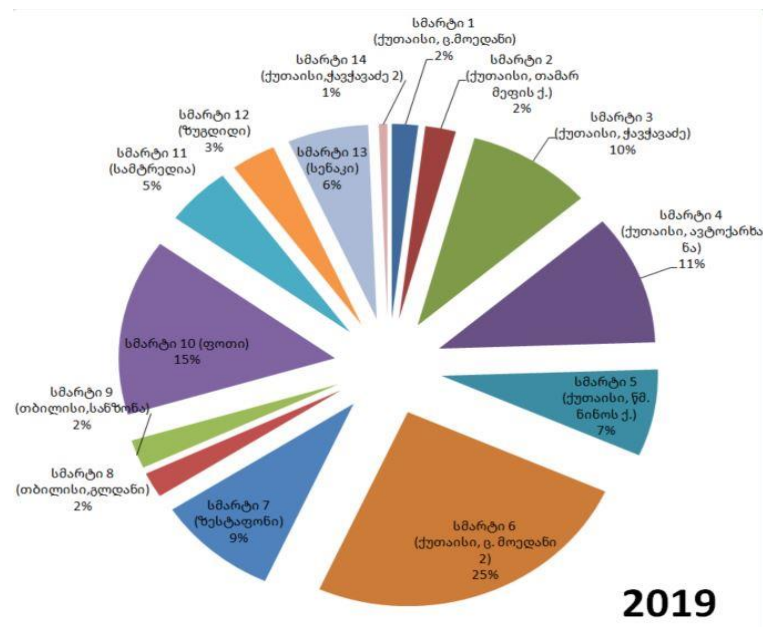
ფილიალების მიხედვით მსესხებლების განაწილებისას კი გვაქვს შემდეგი სურათი:

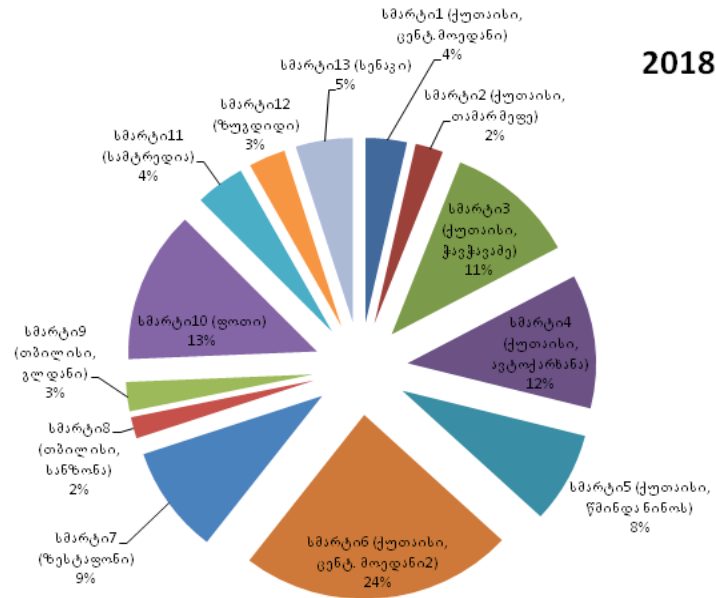
4. გეოგრაფიული არეალი და ინფორმაცია ორგანიზაციის ფილიალების საქმიანობის შესახებ (გაგრძელება)

რაც შეეხება გაცემული სესხების მოცულობას, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 37,934,592 ლარი, ხოლო 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 30,752,907 ლარი, რაც ფილიალების მიხედვით შემდეგნაირად განაწილდა:

4. გეოგრაფიული არეალი და ინფორმაცია ორგანიზაციის ფილიალების საქმიანობის შესახებ (გაგრძელება)

5. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

ამ მიმართულებით კომპანიაში რამდენიმე სახის ღონისძიება ჩატარდა, რომლის მიზანიც იყო თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება და შესაბამისად მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება. კერძოდ,

1. ჩატარდა საკვალიფიკაციო ტესტირება. ტესტირების მიზანი იყო კლიენტების მომსახურება გაგვეხადა უფრო მეტად სწრაფი და ხარისხიანი. ტესტები მოიცავდა ყველა იმ საკითხს, რომელიც დაკავშირებულია კომპანიის პროდუქტებთან, თუ მომსახურების პროცესთან. ტესტირებაში მონაწილეობა მიიღო როგორც ყველა მოლარე-ოპერატორმა/ექსპერტ-შემფასებელმა, ისე ფილიალის მენეჯერებმაც. მოხდა მიღებული შედეგების კლასიფიკაცია: წარმატებული თანამშრომლების წახალისება, ხოლო დაბალი შედეგები მქონე თანამშრომლებთან დამატებითი სამუშაოების ჩატარება, რომლის შემდეგ, ისევ მოხდა მათი წერილობითი გამოკითხვა.
2. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობოდა და სისტემატიურად ტარდებოდა ზეპირი, თუ წერილობითი გამოკითხვა AML პოლიტიკის საკითხებზე. გამოკითხვის მიზანი იყო მაქსიმალური ინფორმაცია გვექონოდა კლიენტებისა და მათი საქმიანობის შესახებ, იმისათვის, რომ ჩართული ვიყოთ უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციასა და ტერორიზმის დაფინანსებასთან ბრძოლაში.
3. პერიოდულად, მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით ხდებოდა თანამშრომლებისა და კლიენტების ურთიერთობის პროცესზე დაკვირვება და აღმოჩენილი ნაკლოვანებების განხილვა ამ თანამშრომლებთან ერთად.
4. პერიოდულად ხდებოდა ბაზრის მოკვლევა და კომპანიაში შესაბამისი ღონისძიებების გატარება (სავალუტო კურსი, ოქროს შეფასება და ა.შ.).
5. ოპერატორები მაქსიმალურად ეხმარებოდნენ კლიენტებს კომპანიის აპლიკაციის გადმოწერასა და მოხმარების წესების გარკვევაში.

5. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა (გაგრძელება)

6. თანამშრომლების სამუშაო ადგილისა და პირობების გაუმჯობესების მიზნით ჩატარდა მათი გამოკითხვა. გამოვლინდა უმნიშვნელო ხარვეზები. შენიშვნები ძირითადად ფილიალების შიდა ინტერიერის განსაახლებელ სარემონტო სამუშაოებს შეეხებოდა, რაც უმოკლეს დროში იქნა აღმოფხვრილი.
7. გუნდური მუშაობის გაუმჯობესებისა და მოტივაციის ამაღლების მიზნით ჩატარდა კორპორატიული სადამო და გასვლითი ღონისძიებები ქალაქგარეთ.

ხარისხის მართვის მთავარი მიზნები:

- გაამყაროს კლიენტების ლოიალურობა: შესთავაზოს მომხმარებლებს ისეთი მომსახურება/პროდუქტი, რომელიც აჭარბებს მათ მოლოდინს;
- მოიზიდოს და შეინარჩუნოს ახალი კლიენტები;
- გახადოს ორგანიზაციის პროცესები უფრო ეფექტური და შეამციროს არასასურველი დანახარჯები (როგორც ადამიანური, ასევე დროითი და ფულადი რესურსები);
- ააწყოს გრძელვადიანი და წარმატებული ურთიერთთანამშრომლობა მომხმარებელსა და ორგანიზაციას შორის;
- ხელი შეუწყოს კორპორატიული კულტურის გამყარებას.

იმისათვის რომ იყო წარმატებული, უნდა იყო საუკეთესო. იყო საუკეთესო ნიშნავს მომხმარებელმა გალიაროს საუკეთესოდ - კომპანიაში იგრძნოს თავი კომფორტულად და მიიღოს ზუსტად ის, რაც სჭირდება. როდესაც ბაზარზე არსებული კომპანიების უმრავლესობა კლიენტს იდენტურ პროდუქტს ან სერვისს სთავაზობს, მომსახურების მაღალი ხარისხი განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს და კომპანიის ერთადერთ კონკურენტულ უპირატესობად იქცევა. შესაბამისად თანამშრომელმა ხარისხიანი მომსახურებით უნდა „იბრძოლოს“ ყოველი კლიენტისთვის.

აქვე აღვნიშნავთ, რომ კომპანიას აქვს შემუშავებული საკუთარი აპლიკაცია, სადაც კლიენტს აქვს პირადი კაბინეტი და ერთ სივრცეში შეუძლია იხილოს ყველაფერი: მისი სესხები, ქისები, დანაზოგები, გზავნილები, შეტყობინებები. ასევე შეუძლია ნახოს კომპანიაში არსებული ოქროს შეფასებები, ვალუტის კურსები ფილიალების მიხედვით, კომპანიის ფილიალების განლაგება ქალაქების მიხედვით. მომხმარებელს კომპანიაში არსებული დავალიანების გასასწორებლად შეუძლია ისარგებლოს სწრაფი გადახდის აპარატებით, ინტერნეტბანკითა და თიბისი ბანკის ფილიალებით. კომპანიის ცენტრალიზებული სისტემა კი საშუალებას აძლევს მომხმარებელს ნებისმიერ ფილიალში მიიღოს ინფორმაცია საკუთარი სესხების, ქისებისა თუ გზავნილების შესახებ და შესაბამისად გადაიხადოს, ან მიიღოს შესაბამისი თანხები.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

6. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიის საქმიანობის ბოლო ორი წლის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები წარმოდგენილია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში.

	31.12.2019	31.12.2018
სულ აქტივები	45,700,705	33,926,263
სულ ვალდებულებები	40,608,877	30,720,311
მიღებული სესხები	38,962,110	30,663,474
საიჯარო ვალდებულებები	1,456,461	-
სხვა ვალდებულებები	190,306	56,837
სულ კაპიტალი	5,091,828	3,205,952
გაუნაწილებელი მოგება/დაგროვილი ზარალი	2,522,049	636,173
საპროცენტო შემოსავალი	8,516,332	7,054,761
საპროცენტო ხარჯი	(4,619,381)	(4,049,160)

2019 წლის განმავლობაში მოხდა კომპანიის სალომბარდო პორტფელის ზრდა დაახლოებით 23.9%-ით, ანუ 7.4 მლნ ლარით, რამაც გამოიწვია საპროცენტო შემოსავლის ზრდა. შესაბამისად გაიზარდა კომპანიის ვალდებულება მთავარი კრედიტორის, ს/ს თიბისი ბანკის მიმართ და მასთან ერთად. კომპანიის საპროცენტო ხარჯიც.

2018 წლის განმავლობაში მოხდა კომპანიის სალომბარდო პორტფელის ზრდა დაახლოებით 16.5%-ით, ანუ 4.77 მლნ ლარით, რამაც გამოიწვია საპროცენტო შემოსავლის ზრდა. შესაბამისად გაიზარდა კომპანიის ვალდებულება მთავარი კრედიტორის, ს/ს თიბისი ბანკის მიმართ და მასთან ერთად. კომპანიის საპროცენტო ხარჯიც.

დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად იხილეთ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება.

7. სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა

2019 და 2018 წლებში არ მომხდარა კომპანიის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა.

8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მისი მიზანია შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მიზანმიმართული იქნება რისკების მინიმუმამდე შემცირებისკენ ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუარესების გარეშე.

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, კომპანიაში საბჭოს მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო მიზანია აამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე.

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა ფინანსურ რისკთან:

- * საკრედიტო რისკი;
- * ლიკვიდობის რისკი;
- * საბაზრო რისკი;
- * სავალუტო რისკი;
- * საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემაა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მისი რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

კომპანია იყენებს განსაზღვრულ საკრედიტო პოლიტიკას, რომელიც მოიცავს რისკის მართვის შემდეგ ძირითად ეტაპებს:

- საკრედიტო კომიტეტის დავალებები;
- გაცემული სესხების მონიტორინგი;
- ისეთ სესხებთან მუშაობა, რომელთა სახელშეკრულებო პირობები დაირღვა.

საკრედიტო კომიტეტი არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება კომიტეტზე წარმოდგენილი სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მინიმუმამდე დაიყვანა. ის დამოუკიდებელია და წარმოადგენს მისო-ს ერთადერთ ორგანოს, რომელიც უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება/არდაფინანსების შესახებ.

კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სისწორეზე პასუხისმგებელია სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. შედეგად, კომიტეტის წევრები კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) ქულებით აფასებენ სესხის განაცხადს.

საკრედიტო რისკის შემცირება ხდება ასევე სესხის, უძრავი ქონებით, ან სხვა მატერიალურად ფასეული ნივთით უზრუნველყოფის საფუძველზე.

8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

გარდა ამისა, კომპანიის საკრედიტო განყოფილება რეგულარულად აკეთებს სესხების ვადიანობის ანალიზს. გაცემული სესხების ვადაგადაცილებასა და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია, ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-9 და 22-ე შენიშვნაში.

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

- **საპროცენტო განაკვეთის რისკი.** საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოიშვას ბაზარზე არსებულმა საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ, რამაც, შესაძლოა, უარყოფითად იმოქმედოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაზე. რისკი შეიძლება წარმოიშვას ვალდებულებების შესრულების ვადების შეუსაბამობამ, ასევე, ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების შესაძლებლობამ
- 2019 წლის პერიოდში კომპანიის ყველა საპროცენტო განაკვეთის მატარებელ აქტივსა და ვალდებულებას გააჩნია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი.
- **სავალუტო რისკი.** სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანიას არ გააჩნია კონტრაქტები უცხოურ ვალუტაში. ასეთი კონტრაქტების ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 4,128,236 ლარს (220,000 ევროსა და 1,290,000 აშშ დოლარს).

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეეძლება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე.

კომპანია ახორციელებს ლიკვიდურობის მენეჯმენტს და უზრუნველყოფს, რომ თანხები ყოველთვის იყოს ხელმისაწვდომი და დროულად დაიფაროს ყველა მიმდინარე ფულადი ვალდებულება. კომპანია ცდილობს მოახდინოს ფინანსური ვალდებულებების დივერსიფიკაცია, რომელიც მოიცავს სესხებს ბანკებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და ფიზიკური პირებისგან. აღნიშნული დივერსიფიკაცია კომპანიას ესაჭიროება იმისთვის, რათა უმტკივნეულოდ უპასუხოს ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებს.

ასევე, ლიკვიდურობის რისკის სამართავად კომპანია რეგულარულად აკონტროლებს სამომავლო ფულად ნაკადებს, რაც არის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესი.

კაპიტალის მართვა. კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს:

- უზრუნველყოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნების უნარი, ისე რომ არ შეწყვიტოს მეწილეებისათვის სარგებლის მოტანა;
- უზრუნველყოს ეროვნული ბანკის რეგულაციებისა და კრედიტორების შეზღუდვების დაცვა; და
- გამოიმუშაოს მეწილეებისათვის სარგებელი რისკის დონის თანაბარზომიერად საქონლისა და მომსახურების შეფასებით.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. აღნიშნულის განსახორციელებლად, შესაძლებელია კომპანიამ დააკორექტიროს მეწილეებისათვის გადასახდელი დივიდენდების თანხა, დაუბრუნოს კაპიტალი მეწილეებს, გამოუშვას ახალი აქციები, ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

კომპანია თანხვედრაშია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ საწესდებო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებთან.

8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

კონკურენცია. ბაზარი საკმაოდ გაჯერებულია ისეთი მომსახურებით რასაც შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ სთავაზობს თავის მომხმარებლებს. ამიტომ კომპანია ცდილობს, ყოველთვის მიიღოს ისეთი გადაწყვეტილება, რომელიც დადებით გავლენას მოახდენს ორგანიზაციის გაყიდვებზე.

პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა. პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა ყოველთვის უარყოფით გავლენას ახდენს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მუშაობაზე. შესაბამისად, მსგავსი რისკები ყოველთვის გასათვალისწინებელია ყველა ქვეყანაში, მითუმეტეს საქართველოში.

ინფორმაციული უსაფრთხოება. დამნაშავეთა პრიორიტეტულ სამიზნეს პირველ რიგში წარმოადგენს საფინანსო სექტორი. შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ დაცვის მექანიზმები მოიცავს როგორც შიდა ქსელის დაცვას გარე ზემოქმედებისგან, ისე სენსიტიური ინფორმაციის გაჟონვას ქსელის შიგნით. არსებული მოწყობილობების მონიტორინგისათვის გამოიყენება შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფები, რომლის მეშვეობით კონტროლდება ყოველი მოვლენა, რაც ხდება კომპანიისათვის მნიშვნელოვან მოწყობილობებზე და თანამშრომელთა პერსონალურ კომპიუტერებზე. ამასთან, ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით ხშირად ტარდება თანამშრომელთა ცნობიერების ასამაღლებელი კონსულტაციები, ამას გარდა ყველა თანამშრომელი უზრუნველყოფილია მკაცრად გაწერილი ინსტრუქციებით, როგორ მოიქცეს ნებისმიერ საეჭვო სიტუაციაში. ორგანიზაციაში დამონტაჟებულია სამეთვალყურეო კამერები, რომლებითაც ხდება სამუშაო პროცესის კონტროლი.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციასთან ბრძოლა. შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ იცავს ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის პოლიტიკის უმაღლეს სტანდარტებს. მენეჯმენტისა და თანამშრომლებისაგან ითხოვს ამ სტანდარტების დაცვას, რათა კომპანიის პროდუქტები და მომსახურება არ იქნას გამოყენებული ფულის გათეთრებისა და/ან ტერორიზმის დაფინანსებისათვის.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სტანდარტები ემყარება შესაბამის საკანონმდებლო და მარეგულირებელ ნორმებს, ასევე საუკეთესო პრაქტიკას, რათა სმარტი და მისი კლიენტები დაცული იყვნენ ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და სხვა თაღლითური ქმედებისგან.

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ თავის საქმიანობას წარმართავს შემდეგი მთავარი პრინციპების დაცვით: „იცნობდე შენს კლიენტს“, რისკზე დამყარებული მიდგომა, საეჭვო ტრანზაქციების ქცევის მონიტორინგი, ჩანაწერები და დოკუმენტების შენახვა.

კომპანია ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის ყველა მოთხოვნასა და რეკომენდაციას, აქტიურად თანამშრომლობს მათთან და ცდილობს წვლილი შეიტანოს უკანონო შემოსავლის აღკვეთასა და ტერორიზმთან ბრძოლაში. დღემდე ამ კუთხით არ გამოვლენილა არც ერთი უკანონო შემთხვევა, რომელიც განხორციელდა შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ ხელშეწყობით.

9. თანამშრომლები და სხვა სოციალური საკითხები

ორგანიზაციის სოციალური პასუხისმგებლობა

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“ სისტემატიურად ცდილობს დაეხმაროს და ხელი გაუწოდოს სოციალურად შეჭირვებულ ადამიანებს. ჩვენი კომპანია ეხმარება, როგორც მის მომხმარებლებს, ასევე სხვა, სოციალურად დაუცველ მდგომარეობაში მყოფ ადამიანებს. კომპანია მის მომხმარებლებს გარკვეულ შეღავათებს აძლევს მომსახურების გაწევისას და ხელს უწყობს ასევე დავალიანების შემცირებაში. მათ საშუალება აქვთ ისარგებლონ პროდუქტების პირობებით გათვალისწინებული საშეღავათო პერიოდით, მომსახურებისა და გაცემის საკომისიოების არარსებობითა, თუ მინიმალური ოდენობით, ასევე წინასწარ დაფარვის პირგასამტეხლოს არარსებობით და კლებადი, საბაზრო პროცენტთან შედარებით დაბალი საპროცენტო განაკვეთით.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

9. თანამშრომლები და სხვა სოციალური საკითხები (გაგრძელება)

კომპანია ასევე პერიოდულად ეხმარება “კათარზის” (სათნოების სახლს), რომელიც წარმოადგენს საერთაშორისო ჰუმანიტარულ კავშირს და რომელიც არის კომპლექსური დახმარების ცენტრი, სადაც თავმოყრილია ის გადაუდებელი სოციალური სამსახურები, რომლებიც აქტუალურია მოსახლეობისათვის.

შპს მისო „სმარტ ფინანსი“, იღებს პასუხისმგებლობას საკუთარი თანამშრომლების წინაშე და ცდილობს წახალისოს და ხელი შეუწყოს მათ ოჯახის შექმნაში, დაეხმაროს მძიმე დაავადების მქონე თანამშრომლებს. კომპანია ზრუნავს მისი თანამშრომლების კეთილდღეობასა და დასვენებაზე, რაც კომპანიის მიერ კარგად ორგანიზებულ, შინაარსიანად დაგეგმილ კორპორატიულ შეკრებებსა და გასვლებში გამოიხატება.

მმართველობის ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2020 წლის 1 ივნისს დამტკიცებულია შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი _____ თ. რიაზუხა

ბუღალტერი _____ ლ. კურტანიძე

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარიში)

	შენიშვნა	2019	2018*
საპროცენტო შემოსავალი		8,516,332	7,054,761
საპროცენტო ხარჯი		(4,619,381)	(4,049,160)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	5	3,896,951	3,005,601
სესხების გაუფასურების ანარიცხი	10	18,362	384,617
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხების გაუფასურების შემდეგ		3,915,313	3,390,218
სხვა შემოსავალი	6	990,972	905,090
საბელუფასო ხარჯები		(1,233,446)	(1,165,239)
ცვთისა და ამორტიზაციის ხარჯი		(618,839)	(196,629)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	7	(548,835)	(938,763)
წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური ინსტრუმენტებისგან		-	58,723
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ზარალი		(224,438)	(21,841)
მოგება დაბეგვრამდე		2,280,727	2,031,559
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	(394,851)	(306,990)
მთლიანი სრული შემოსავალი		1,885,876	1,724,569

* წინა პერიოდის რეკლასიფიკაცია შეგიძლიათ იხილოთ მე-18 შენიშვნაში.

ფინანსური ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2020 წლის 1 ივნისს დამტკიცებულია შემდეგი პირობის მიერ:

დირექტორი

მ. ჰაშვანი

თ. რიაბუხა

ბუღალტერი

[ხელმოწერა]

ლ. კურტანიძე

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსი“

მმართველობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ლარი)

9. თანამშრომლები და სხვა სოციალური საკითხები (გაგრძელება)

კომპანია ასევე პერიოდულად ეხმარება "კათარზისს" (სათნოების სახლს), რომელიც წარმოადგენს საერთაშორისო ჰუმანიტარულ კავშირს და რომელიც არის კომპლექსური დახმარების ცენტრი, სადაც თავმოყრილია ის გადაუდებელი სოციალური საშუალებები, რომლებიც აქტუალურია მოსახლეობისათვის.

შპს მისი „სმარტ ფინანსი“, იღებს პასუხისმგებლობას საკუთარი თანამშრომლების წინაშე და ცდილობს წახალისოს და ხელი შეუწყოს მათ ოჯახის შექმნაში, დაეხმაროს მძიმე დაავადების მქონე თანამშრომლებს. კომპანია ზრუნავს მისი თანამშრომლების კეთილდღეობასა და დასვენებაზე, რაც კომპანიის მიერ კარგად ორგანიზებული, შინაარსიანად დაგეგმილ კორპორატიულ შეკრებებსა და გასვლებში გამოიხატება.

მმართველობის ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2020 წლის 1 ივნისის დამტკიცებული შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

ა. იოანესი

თ. რიაზუზა

ბუღალტერი

ქ. კურტანიძე

ლ. კურტანიძე

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია სმარტ ფინანსის“ (შემდგომში კომპანია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე, მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს ამის გარდა სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მოსაზრება "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ"

საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ქუქუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-720718)

გარიგების პარტნიორი

თბილისი, საქართველო

1 ივნისი, 2020